

Dosarul nr.1a-1341/21
nr. 1-17178325-02-1a-25062021

DECIZIE

28 ianuarie 2026

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,
în componența:
Președintele ședinței de judecată, judecător
judecători

grefier
cu participarea
procurorului
avocatului
inculpatei

Spoială Alexandru
Chiroșca Igor
Proca Mihail
Andrieș Alin

Glatcov Cristina
Tabarcea Iurie
Bîlba Neli

a judecat, în ședință publică, apelul procurorului și apelul avocatului, în interesele inculpatei, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-1298/17 din 07 iunie 2021, în cauza penală privind învinuirea lui

Bîlba Neli *****, a.n. *****, c.p. *****, originară din Chișinău, domiciliată în *****, ***** cetățenia Republicii Moldova, căsătorită, studii superioare, suspendată din funcția de inspector principal al Postului Vamal Chișinău al Biroului Vamal Centru, grade de invaliditate nu sunt stabilite, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, anterior nejudecată

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei în prima instanță: 07 iulie 2017 – 07 iunie 2021, în instanța de apel: 25 iunie 2021 – 28 ianuarie 2026.

Procedura de citare legal executată.

Asupra apelurilor, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal –

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-1298/17 din 07 iunie 2021, a fost hotărât: 1) Bîlba Neli *****, a.n. *****, se recunoaște vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 324 alin. (2) lit. c) CP și în baza acestor norme i se aplică: a) o pedeapsă principală cu închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani

în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu includerea în acest termen a perioadei de la 27.02.2017 ora 09 22 (f.d. 17 vol. II) pînă la 25.05.2017 ora 11:30 (f.d. 74 vol.II), precum și a perioadei de la 31.05.2017 ora 15.55 (f.d. 77) pînă la 26.10.2017 ora 12 30 (f.d. 197 vol. II); b) o pedeapsă complementară obligatorie sub formă de amendă în cuantum de 7000 UC, ceea ce potrivit cuantumului UC stabilit prin legea RM nr. 207 din 29.07.2016, reprezintă 350 000 (trei sute cincizeci mii) lei în contul statului; precum și c) o pedeapsă complementară obligatorie sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de conducere pe un termen de la 8 (opt) ani. 2) Potrivit prevederilor art. art. 89 alin. (2) lit. a) și 90 alin. (1) CP al RM executarea pedepsei cu închisoarea stabilite în privința lui Bîlba Neli *****, a.n. *****, prin prezenta sentință, se suspendă condiționat pe un termen de probă de 5 (cinci) ani, cu liberarea ulterioară de pedeapsă a vinovatei Bîlba Neli *****, a.n. *****, cu condiția că aceasta în termenul de probă nu va comite alte infracțiuni și astfel va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. 3) Se confiscă de la inculpata Bîlba Neli *****, a.n. ***** în beneficiul bugetului de stat suma de 2400 (două mii patru sute) lei, cu titlu de bani dobândiți prin infracțiune. 4) De la devenirea definitivă a sentinței, mijloacele materiale de probă, de păstrat la materialele cauzei penale.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Bîlba Neli *****, a.n. ***** activând în temeiul ordinului nr. 94-p din 11 februarie 2016 al Directorului general interimar al Serviciului Vamal, în calitate de șef al Postului Vamal Chișinău 7 (PVI Petricani) al Biroului Vamal Chișinău, fiind persoană publică, în sensul art. 123 alin. (2) din Codul penal, aproximativ la 11 octombrie 2016, aflându-se în Postul Vamal Chișinău 7 al Biroului Vamal Chișinău, amplasat în *****, str. Petricani. 21/3, urmărind scop de profit, folosindu-se de situația sa de serviciu, a acceptat și primit de la factorii de decizie ai SRL „Lemn Select”, prin intermediul brokerului SRL „Invest Capital Brok”, Chitaica Elena, mijloace financiare în sumă de 400 lei, pentru a nu crea impedimente la procedurile de vămuire și a aplica un coeficient tarifar preferențial și favorabil și a nu supune controlului fizic marfa importată de către SRL „Lemn Select” conform declarațiilor vamale cu nr. 305311629 și 305311630 din 11 octombrie 2016. **Tot ea**, în perioada 15 octombrie 2016 - 11 noiembrie 2016, aflându-se în Postul Vamal Chișinău 7 al Biroului Vamal Chișinău, amplasat în *****, str. Petricani. 21/3, urmărind scop de profit, folosindu-se de situația sa de serviciu, a extorcat personal de la factorii de decizie ai SC „Gold Pin” SRL, cît și prin intermediul brokerilor SRL „Invest Capital Brok”, Chitaica Elena și Cociorva Ana, prin amenințare cu vămuirea mărfurilor importate de SC Gold Pin SRL perioade deosebit de îndelungate și cu crearea de probleme la fiecare vămuire, mijloace financiare în cuantum de 1000 lei, pentru fiecare camion cu marfă vămuită, pentru a nu crea impedimente la procedurile de vămuire, pentru a aplica un coeficient tarifar preferențial și favorabil și a nu supune controlului fizic marfa importată de către SRL „Gold Pin” conform declarațiilor vamale cu nr. 3030115068 din 15 octombrie 2016, 3030115067 din 15 octombrie 2016, 3030115338 din 21 octombrie 2016, 3030115674 din 27 octombrie 2016,

3030115673 din 27 octombrie 2016, 3030115859 din 31 octombrie 2016, 3030116127 din 06 noiembrie 2016, 3030116230 din 08 noiembrie 2016, 3030116296 din 09 noiembrie 2016 și 3030116406 din 11 noiembrie 2016, dar din motive independente de voința acesteia, nu a obținut mijloacele bănești extorcate.

3. Nefiind de-acord cu sentința instanței de fond, procurorul a depus apel prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07.06.2021 în privința inculpatei Bîlba Neli *****, doar în partea încadrării juridice a faptei incriminate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care a o recunoaște culpabilă pe inculpata Bîlba Neli *****, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. c) Codul penal, lăsând fără modificări pedeapsa stabilită prin sentința contestată.

4. În argumentarea cererii de apel partea apărării invocă că, sentința în cauză urmează a fi casată din motivul calificării incorecte de către instanță a acțiunilor infracționale săvârșite de către inculpata Bîlba Neli *****. Acuzarea consideră că încadrarea juridico - penală a faptelor incriminate cet. Bîlba Neli *****, în cadrul urmăririi penale conform art. 324 alin. (2) lit. c) Codul penal, a fost una corectă, astfel încât, reieșind din probele examinate și circumstanțele stabilite, se constată că fapta incriminată inculpatei este o infracțiune de corupe pasivă consumată și nu impunea instanței recalificarea infracțiunii în tentativa de infracțiune. Potrivit art.113 Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Aliniatul 2 al aceleiași norme prevede că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. La fel, în sensul calificării acțiunilor Bîlba Neli *****, propuse de către instanță urmează a fi specificate prevederile art.27 Codul penal, potrivit căruia se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul. În acest context este necesar de menționat, că latura obiectiva a infracțiunii specificate la art.324 alin.(2) lit. c) Codul penal, consta în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de extorcare, personal sau prin mijlocitor, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice, pentru aceasta sau pentru o altă persoană. Pot fi deosebite următoarele trei modalități faptice de extorcare: a) punerea victimei într-o situație care o impune să-i transmită făptuitorului remunerația ilicită, pentru a preîntâmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime ale victimei; b) amenințarea cu lezarea intereselor legitime ale victimei (nu lezarea efectivă), în cazul în care aceasta nu-i transmite făptuitorului remunerația ilicită; c) nesatisfacerea solicitării victimei, astfel încât, aceasta este nevoită să transmită remunerația ilicită către făptuitor, pentru a evita lezarea intereselor sale legitime. Mai mult ca atât, procurorul în apelul formulat menționează că infracțiunea specificată la art.324 alin.(2) lit. c) Codul penal, este o

infracțiune formală, deci ea se considera consumată din momentul extorcării remunerației ilicite. În atare circumstanțe nu poate fi acceptată opinia instanței expusă prin prisma recomandărilor Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 22.12.2014, cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție, din care rezultă că în cazul infracțiunii de corupere pasivă, consumate, manifestată prin extorcare, aceasta trebuie să fie însoțită în mod obligatoriu de primirea propriu zisă de a remunerației ilicite în mărimea sumei extorcate, or, în cazul din speță, reieșind din declarațiile martorilor Borodachi Victor, Cociorva Ana, Chitaica Elena, rezultă că inculpata Bîlba Neli a primit în tranșe suma pe care acesta a extorcat-o, adică inițial suma de 200 lei, iar ulterior 1000 lei pentru fiecare camion cu lemn tivit care se prezenta la postul vamal pentru control vamal pe direcția de intrare, însă, ulterior, deoarece suma extorcată de către Bîlba Neli era una exagerată reprezentantul agentului economic a refuzat să mai dea bani brokerilor care la rândul său anterior îi transmiteau numitei Bîlba Neli. Astfel, în circumstanțele reliefate supra, acuzarea consideră că acțiunile infracționale ale inculpatei Bîlba Neli ce țin de extorcarea, acceptarea și primirea, prin mijlocitor, de mijloace bănești ce i se cuvin, pentru sine, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcțiilor sale, sunt fapte consumate, or, intenția inculpatei atât inițial cât și ulterior a fost exteriorizată nu printr-o sumă per-totală, dar pentru fiecare mijloc de transport care a fost și va fi vămuit, condiție care în consecință a fost acceptată și realizată de cumpărătorul de influență, prin intermediul lui Chitaica Elena și Cociorva Ana. În virtutea celor expuse, consider că instanța a dat o apreciere greșită probelor acuzării, ignorând prevederile art.101 alin.(2) Codul de procedură penală, conform cărora judecătorul are obligația pozitivă de a aprecia probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nerespectarea prevederilor legii a generat încălcarea art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit căruia sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Aceiași condiție obligatorie este specificată în pct. 2 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție privind sentința judecătorească nr. 5 din 19.06.2006, or, în cazul din speță, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept reflectate în prezentul apel, consideră că sentința criticată este ilegală, fiind lovită de nulitate. Subsecvent partea acuzării menționează prevederile art.19 alin.(1) Codul de procedură penală, conform căruia, orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod. În virtutea normei citate, este necesar a menționa prevederile art.6 pct.44 Codul de procedură penală, potrivit căruia viciu fundamental în cadrul proze precedente, care a afectat hotărârea pronunțată - încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale. Dat fiind faptul că sentința în cauză nu corespunde

temeiurilor de drept potrivit prevederilor art. 53 alin. (9) Codul de procedură penală, la examinarea cauzei penale în instanța de judecată, procurorul (...) declară apel sau, după caz, recurs privind latura penală și latura civilă a cauzei, le retrage în modul prevăzut de prezentul cod. În același context urmează a fi specificate prevederile art. 401 alin. (1) pct. 1 Codul de procedură penală, potrivit căruia pot declara apel procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă. Conform art.400 alin.(1) Codul de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei (...).

5. Urmare a dezacordului cu soluția pronunțată, avocatul, în interesele inculpatei Bîlba Neli, a depus apel prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 07.06.2021 în privința lui Bîlba Neli și pronunțarea unei hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care să fie stabilită - sentința de achitare în privința lui Bîlba Neli.

6. În motivarea apelului formulat partea apărării notează că sentința în cauză urmează a fi casată, ca fiind una neîntemeiată și nefondată. În susținerea acestor afirmații aduce următoarele argumente, ce tine de declarațiile martorului Borodachi Victor, instanța de fond a constatat că analiza comparată a declarațiilor date de ultimul la etapa urmăririi penale cât și la etapa judecării cauzei, nu este în măsură să identifice la care etapă martorul Borodachi Victor a făcut declarații obiective. Partea apărării consideră că instanța de fond nu a dat o apreciere justă a declarațiilor martorului, ori instanța în cele din urmă a concluzionat că declarațiile făcute de martorul Borodachi Victor la faza de urmărire penală, sunt cele care corespund realității, reiesind din coroborarea lor cu declarațiile celorlalți martori. Nu suntem de acord cu această concluzie a instanței, pe motiv, că instanța nu a coroborat aceste declarații și cu declarațiile făcute de către martorul apărării- Marcu Livia, precum și cu declarațiile inculpatei Neli Bîlba, făcute atât la faza de UP, cât și în instanța de judecată, care scot în evidență cu totul o altă realitate a lucrurilor. Mai mult, Borodachi Victor la faza de UP a relatat că nici odată n-a achitat bani pentru vămuirea mărfii importate și nici la brokerii vamali nu le-a dat niciodată bani pentru urgentarea perfectării procedurilor vamale(declarații făcute în data de 22.02 2017). La fel a mai explicat că a avut discuții cu N.Bîlba referitor la importul lemnului, la care dânsa i-a explicat ca să întocmească toate actele în strictă conformitate cu normele legale. Tot la faza de UP a menționat faptul, că d-na Bîlba n-a solicitat careva sume bănești de la el, dânsul nu i-a transmis careva sume bănești, la fel și în prezența lui, reprezentanții companiei de broker, la fel n-au transmis mijloace bănești d-nei N.Bîlba. Despre faptul că se pretind mijloace bănești știe din spusele brokerilor vamali. Suma de 6500 lei, el personal i-a transmis lui Ana Cociorva, pentru urgentarea perfectării actelor. Numai că, dorim să concretizăm, că dânsul a transmis această sumă de bani la data de 01.12.2016, pe când așa zisul incident cu două camioane a avut loc pe data de 25.11.2016. Apare întrebarea logică, (despre care urgentare a vămuirii mărfurilor este vorba?). Totodată a declarat, că nu cunoaște dacă aceste sume bănești au fost transmise d-nei N.Bîlba.

La fel a mai menționat că declarațiile care au fost depuse în ședința de judecată le-a susținut în totalitate și sunt celea care corespund realității. La fel instanța de fond, în nici un mod nu s-a referit la faptul, că martorul V.Borodachi, de trei ori a depus declarații la urmărirea penală, ceea ce după noi, ridică multe semne de întrebare, despre acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală, de acumulare a probelor, care în final au fost puse la baza condamnării lui N.Bîlba. Astfel de acțiuni se observă și în privința altor martori. Mai mult ca atât, ce ține de declarațiile martorului Cociorva Ana, care a menționat că despre faptul extorcării i-a comunicat Borodachi Victor, personal ea nu cunoaște despre acest fapt, la fel personal n-a transmis careva mijloace bănești lui Bîlba Neli. De la Chitaica Elena știe despre faptul, că ultima nu a transmis săptămânal careva mijloace bănești lui N.Bîlba. Despre suma de 1000 lei la fel cunoaște de la Borodachi Victor și Chitaica Elena. Totodată a mai declarat că până la data de 21 decembrie 2016 precis nu i-au fost transmiși bani d-nei Bîlba Neli. După data de 21 decembrie d-na N.Bîlba nu a mai activat în calitate de șef de post, respectiv despre transmiterea cărorva mijloace bănești nu cunoaște - declarațiile au fost depuse în ședința din 07.02.2018 - partea apărării, consideră, că instanța de fond la fel le-a dat apreciere din punct de vedere al concordării cu probele prezentate de către acuzatorul de stat și nu din cel al coroborării cu toate probele cercetate în ansamblu. Totodată, declarațiile martorului Ciobanu Ion, depuse în ședința din 04.04.2019 care a relatat, că pe d-na Bîlba Neli nu o cunoaște, prima dată a văzut-o în cadrul ședinței de judecată. Careva sume bănești pentru colaboratorii vamali n-a transmis niciodată. Suma de 1000 lei i-a fost solicitată, a refuzat s-o achite, nu cunoaște cui era destinată. La întrebarea dacă acești bani urmau să ajungă la N.Bîlba, d-lui a afirmat(cred că nu). La fel dânsul a afirmat că a achitat o singură dată suma de 100 sau 200 lei, nu știe pentru cine, deoarece nu a concretizat. Totodată ținem să remarcăm, că în această speță, s-a întocmit proces-verbal, pentru surplus de marfa, a fost de acord, a achitat amenda. Partea apărării, vine cu o concretizare, că în cele din urmă, Neli Bîlba a fost acuzată și ulterior pedepsită pe acest epizod, pentru primirea a sumei de 400 lei, deci încă odată se constată aprecierea incorectă din partea instanței de fond a probelor, mai ales în această speță, a probelor acuzării. În completare, declarațiile martorilor M.Putina, S.Ganenco, M.Musteață, A.Zabolotnîi la fel confirmă faptul, că acțiunile întreprinse de N.Bîlba ca șef de post au fost în strictă conformitate cu normele legale, care de fapt au fost interpretate incorect de către instanța de fond și anume în direcția de condamnare a N. Bîlba. Referitor la declarațiile martorului Elena Chitaica, instanța de fond la fel a reținut că ele concordă cu informațiile reflectate de celelalte probe din dosar și se completează cu acestea. Ținem să remarcăm faptul, că instanța n-a luat în considerație, cele invocate de partea apărării, precum că declarațiile martorului, urmăresc o poziție de apărare a ultimei, care a avut statut de învinuit în această cauză penală. Mai mult, și în aceste declarații sunt foarte multe neconcordanțe și anume: că solicitarea sumei de 1000 lei pentru fiecare unitate de transport a venit din partea lui N.Bîlba, ceea ce nu corespunde cu declarațiile martorilor A.Cociorva, V.Borodachi,

precum și al declarațiilor inculpatei N.Bîlba. La fel, nu corespunde nici faptul, că inițiativa de a transmite suma de 200 lei către dna Nelea pentru fiecare mașină a venit de la Borodachi, cu cele declarate de ultimul, care a declarat că inițiativa a aparținut martorului E.Chitaica etc. Ceia ce ține de procesele verbale de interceptare a convorbirilor din 27.02.2017 și 09.03.2017, examinate în ședința din 15.12.2020, încă odată s-a confirmat faptul, că clienta mea, n-a extorcat, acceptat sau primit careva sume bănești de la persoanele vizate în cauza penală respectivă. O simplă discuție în privat, cu alte persoane, care nu sunt figuranți în această cauză penală, nu poate fi imputată clienței mele, că ar fi persoana care pretinde mijloace bănești, ceea ce instanța de fond a apreciat în cele din urmă. Scrisoarea Serviciului Vamal nr.28/15-3549 din 13.03.2017 încă odată în plus evidențiază caracterul dubios al agentului economic SRL Gold Pin, care în anul 2016 din totalul declarațiilor vamale înregistrate, 9 au fost redirecționate pe culoar mai aspru, 7 dintre care pe culoar- roșu. Anume acest fapt a stat la baza a unei atitudini mai stricte în privința acestui agent economic și nu din interes material, așa cum a apreciat în final instanța de fond. Partea apărării, consideră că instanța de fond a dat o apreciere superficială declarațiilor martorului Marcu Silvia, șef-adjunct al Postului Vamal Otaci, fiind funcționarul care a întocmit Raportul Suspiciune Fraudă (RSF) în privința SRL „Gold Pin”. D-ei a confirmat faptul, că a întocmit RSF în privința agentului economic expus supra, pe motiv că marfa nu a fost declarată corect. La fel a menționat faptul, că la postul vamal intern, urma să fie efectuat controlul fizic detaliat (descărcare, măsurare). Controlul fizic detaliat, constă - în relutarea declarației vamale pe un culoar mai aspru în speța noastră- culoarul roșu), relutarea în cazul RSF este obligatorie. Totodată, martorul S.Marcu a relatat într-un mod amănunțit, care sunt atribuțiile Șefului de post în asemenea situații, confirmând încă odată că Neli Bilba, în calitate de șef de post, în cazul RSF, a acționat în strictă conformitate cu normele legale și cele regulamentare. Totodată, a menționat faptul, că pe N.Bîlba a cunoscut-o pentru prima dată în ședința de judecată din 16.11.2020. Ori, în concordanță cu declarațiile martorilor- Putina Marina, Musteață Mihaela, Ganenco Stanislav, inclusiv și al inculpatei N.Bîlba, se atestă faptul că ultima nu numai că n-a comis infracțiunea imputată, dar dimpotrivă a acționat în limitele normelor legale, care se impun în activitatea de colaborator vamal. De asemenea, instanța de fond în nici-un mod n-a dat apreciere procesului-verbal de percheziție efectuat atât la domiciliul cât și în mijlocul de transport al d-nei N.Bîlba(vol.I, pag.1 17-120). Membrii grupului de lucru au verificat în mod amănunțit, solicitând predarea mijloacelor bănești (având o listă cu nr. bancnotelor marcate, care chipurile au fost transmise lui N.Bîlba). în rezultat nu au fost depistate careva bancnote (marcate), ceea ce încă o dată în plus, demonstrează faptul că clienta mea nu a primit careva sume bănești de la persoanele vizate supra. În cele din urmă, instanța de fond a apreciat superficial declarațiile inculpatei N.Bîlba care în concordanță cu probele acuzării și în special cu probele apărării, demonstrează cu certitudine nevinovăția ultimei. Mai mult, dânsa a activat în organele vamale în jur de 30 ani, nu a avut nici o încălcare, dimpotrivă a fost stimulată prin acordarea distincțiilor pentru serviciul impecabil. Partea apărării, consideră incorectă și încadrarea acțiunilor inculpatei N.Bîlba conform art.27 CP al RM, ori nu au fost prezentate probe directe care ar demonstra că ultima ar fi extorcat suma de 1000 lei. În conformitate cu prevederile art.389 alin.(1) Codul de procedură penală al RM - sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, fapt care în cauza penală dată, în limitele învinuirii

înaintate, nu-și găsește confirmarea, în opinia noastră, din următoarele considerente: Considerăm că în acțiunile lui Neli Bîlba nu se întrunesc semnele componente ale infracțiuni prevăzute la art.27, art.324 CP al RM (lipsa laturii obiective și laturii subiective) ori: Latura obiectivă a infracțiunii specificate la lit.c) alin.(2) art.324 CP RM constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de extorcare, personal sau prin mijlocitor, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine, pentru aceasta sau pentru o altă persoană. Pot fi deosebite următoarele trei modalități faptice de extorcare: punerea victimei într-o situație care o impune să-i transmită făptuitorului remunerația ilicită, pentru a preîntâmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime ale victimei; amenințarea cu lezarea intereselor legitime ale victimei (nu lezarea efectivă), în cazul în care aceasta nu-i transmite făptuitorului remunerația ilicită; nesatisfacerea solicitării victimei, astfel încât aceasta este nevoită să transmită remunerația ilicită către făptuitor, pentru a evita lezarea intereselor sale legitime. Această clasificare nu influențează asupra calificării faptei conform lit.c) alin.(2) art.324 Codul penal. însă poate fi luată în considerare la individualizarea pedepsei. Este notabil că, în cazul extorcării, se au în vedere numai acele interese amenințate ale victimei care au un caracter legitim, deci sunt interese ocrotite de lege. Pentru calificarea celor săvârșite în baza lit.c) alin.(2) art.324 CP RM, nu contează dacă extorcarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine, se realizează direct, de către făptuitorul însuși, sau indirect, prin intermediul unei alte persoane. În ce privește rolul intermediarului (mijlocitorului), acesta este complice la infracțiunea prevăzută la lit.c) alin.(2) art.324 CP RM. Mai mult ca atât, avocatul în interesele inculpatului consideră, că în speța noastră, nu sunt prezente nici una din cele trei modalități faptice de extorcare, ori din declarațiile inculpatei N.Bîlba și a martorului V.Borodachi, reiese faptul că ei au avut o singură întâlnire în sediul Postului Vamal Petricani, la care d-na Bîlba i-a recomandat să respecte legislația vamală la importul lemnului și să perfecteze actele vamale prin compania de brokeraj. În asemenea circumstanțe se atestă faptul, că N.Bîlba a acționat în conformitate cu prevederile legale în vigoare la acel moment. Altă componentă a laturii obiective prevăzute la alin.2 lit. c) art.324 Codul penal este acceptarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice. Prin acceptare se are în vedere, după caz: consimțirea dării către corupător de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice; aprobarea oferirii ori promisiunii de către corupător de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin persoanei publice. În ipoteza acceptării, inițiativa aparține corupătorului. Acceptarea poate fi expresă sau tacită. În ipoteza din urmă, acceptarea rezultă din anumite manifestări care relevă neîndoiește acordul persoanei publice de a primi remunerația ilicită. Cea de-a treia modalitate normativă a acțiunii prejudiciabile analizate, primirea se exprimă în luarea în posesiune, obținerea, încasarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice. Primirea implică darea din partea corupătorului. Spre deosebire de modalitatea de pretindere, în cazul modalității de primire inițiativa aparține corupătorului. Primirea trebuie să fie spontană. Spontaneitatea presupune o relativă concomitență între acceptarea propunerii și primire sau, altfel spus, inexistența, între aceste două momente, a unui interval de timp care să permită acceptării să devină ea însăși relevantă juridic. Așadar - în cazul infracțiunii prevăzute la alin.(1) art.324 Codul penal, săvârșite prin primire - acceptarea și primirea nu se pot produce decât în același timp. În speța noastră, acțiunile pretins coruptibile s-au produs în luna octombrie- noiembrie 2016, iar presupusa primire a banilor a avut loc pe data de 30 decembrie 2016. Mai mult, după data de 21 decembrie 2016, d-na N.Bîlba nu mai activa în funcție de șef de post, deci logic nimeni din persoanele

implicate în această cauză penală, nu era pusă în situația de a transmite careva mijloace bănești. În asemenea circumstanțe, conform doctrinei, nu ne aflăm în prezența semnelor calificative de acceptare sau primire a mijloacelor bănești. Infracțiunea specificată la lit.c) alin.(2) art.324 Codul penal este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul extorcării în întregime a remunerației ilicite. Partea apărării consideră că în acțiunile lui Bîlba Neli nu sunt prezente semnele faptei prejudiciabile descrise în norma incriminată, ba chiar dimpotrivă dânsa a acționat în strictă conformitate cu legislația în vigoare, cu fișa de post, unde sunt indicate concret atribuțiile sale de serviciu. Aceste afirmații sunt confirmate prin următoarele probe: declarațiile inculpatei N.Bîlba, declarațiile martorilor Marcu Livia, Ganenco Stanislav, actele regulamentare anexate la prezenta cauză penală etc. Latura subiectivă a infracțiunii specificate la lit.c) alin.(2) art.324 Codul penal se caracterizează prin intenție directă. Motivul infracțiunii în cauză se exprimă, de cele mai multe ori, în interesul material sau în năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale. Scopul infracțiunii prevăzute la lit.c) alin.(2) art.324 Codul penal este unul special, desemnat prin sintagma „pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia”. Avocatul care a declanșat procedura apelului în interesele inculpatului consideră, că nu au fost prezentate probe plauzibile, care ar evidenția prezența interesului material din partea inculpatei N.Bîlba. Ceia ce tine de scopul infracțiunii, s-ar impune calificativul ”întârzierea” îndeplinirii unei acțiuni, care în cadrul cercetării judecătorești a fost infirmat prin declarațiile inculpatei N.Bîlba și în special, a declarațiilor martorului Marcu Livia, prin care dimpotrivă se confirmă acțiunile legale ale lui N.Bîlba în calitate de Șef de post vamal intern, în cazul prezentei RSF. Relatăm încă odată în plus, că reluarea pe un culoar mai aspru, este obligatorie în cazul prezentei- RFS și nu este un moft al colaboratorului vamal, (în speța noastră a d-nei N.Bîlba), așa cum în final a apreciat instanța de fond. Analizând toate probele acumulate la materialele cauzei penale, solicită ca instanța ierarhic superioară să le da o apreciere din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu să fie apreciate din punct de vedere al coroborării lor. La fel conducându-mă de prevederile art.390 CPP al RM solicit onoratei instanțe de judecată pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatei Neli Bîlba pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (lipsa laturii obiective și laturii subiective).

7. În cadrul ședinței instanței de apel, avocatul, în interesele inculpatei, a solicitat admiterea apelului părții apărării și respingerea apelului procurorului. Acuzatorul de stat, a solicitat respingerea apelului părții apărării cu dispunerea admiterii apelului procurorului potrivit motivelor și solicitărilor invocate. Inculpata, în ședința instanței de apel, a susținut poziția avocatului care îi reprezintă interesele.

8. Audiind opinia participanților la proces, examinând sentința atacată prin prisma motivelor de formulate, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de a admite apelul procurorului și apelul avocatului, în interesele inculpatei, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-1298/17 din 07 iunie 2021, cu casarea sentinței (în partea termenului de probațiune) și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente.

9. Conform art.400 alin.(1) Codul de procedură penală, *sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror*

săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

10. Conform art.414 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.* Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

11. Conform art.415 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) apelul este nefondat; 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță; 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art.33–35. Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei”.*

12. La pronunțarea sentinței, prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpata Bîlba Neli a comis anume infracțiunea imputată. Astfel, acțiunile acesteia au fost corect încadrate în baza prevederilor art. 27, art.324 alin.(2) lit. c) Codul penal. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

13. Analizând circumstanțele cauzei constatate în ședința de judecată, instanța de apel reține că cumulul de probe administrat la caz și cercetat se dovedește vinovăția inculpatei Bîlba Neli în comiterea infracțiunii imputate, în afara dubiilor rezonabile pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele. Astfel, vinovăția este probată prin următoarele probe:

- ***Declarațiile martorului Borodachi Victor*** ***** (f.d. 68 vol. III), care la ședința de judecată din 27.02.2020, fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și refuzul de a face declarații a comunicat că, pe Bîlba Neli o cunoaște din toamna anului 2016. Nu sunt cu ea rude, sau în alte gen de

relații. Nu ține mite exact dacă a fost audiat la CNA, nu ține minte exact declarațiile care le-a dat atunci. A explicat că în toamna anului 2016, el era director al SRL Gold Pin, care se ocupă cu importul de mărfuri - cherestea tivită. Niște cunoștințe din cadrul Serviciului Vamal l-au telefonat să afle de la el dacă activitatea sa este conformă legislației, deoarece șeful vămii din zona de nord, la o adunare a departamentului vamal, a ridicat întrebarea că firma pe care o conducea să fie verificată mai detaliat, cu mai multe controale fizice. I-a precizat că el este cumătru cu șeful de la Petricani, unde se făcea devamarea mărfurilor. A indicat martorul că după asta a sunat brokerul care-i perfecta actele, probabil de la Invest Capital, acesta i-a spus să se apropie în zona Petricani, unde era terminalul vamal Petricani. Când a ajuns la terminalul vamal, afară erau brokerul care l-a sunat și colaboratorii serviciului vamal. La acel moment brokerul pe care l-a telefonat, i-a spus să se apropie. Brokerul era din partea dreaptă a dnei Neli Bîlba, pe care el, la acel moment nu o cunoaștea, dar ulterior a făcut cunoștință. Brokerul i-a arătat telefonul, unde era indicat cifra de 1000. I-a spus să plece, că apoi îl va telefona și îi va explica ce înseamnă asta. Ulterior l-a telefonat brokerul, de la Invest Capital, care i-a explicat că 1000 înseamnă 100 de lei pentru fiecare mașină care va fi devamată - pentru ca mașina să nu fie descărcată sau încărcată. Nu i-a zis cui urmează să transmită acești bani. La ceia ce el nu a fost de acord și a plecat la șefa terminalului de la Petricani, pentru a clarifica situația dată. Atunci prima dată a aflat că o cheamă Neli Bîlba. A întrebat-o despre ce se întâmplă cu situațiile date, ea a spus că actele trebuie să fie perfectate de brokeri conform legislației și nu vor fi reținute mașinile. A mai indicat martorul că, pe la sfârșitul lunii noiembrie 2016, două mașini au trecut frontiera și au fost verificate minuțios dînd la șoferi acte de control fizic, precum că nu sunt devieri. A doua zi mașinile au căzut pe culoar roșu, ceia ce înseamnă că ele trebuiau descărcate. Toate acele date s-au efectuat la frontieră. Șoferii l-au sunat și i-au comunicat că trebuie descărcată marfa la terminalul de la Petricani după ce mașinile au ajuns acolo. La moment a sunat brokerul de la Invest Capital, și l-a întrebat despre ce se întâmplă. El i-a arătat înscrierile din agendă unde el datora o sumă de aproximativ 7000 de lei pentru rutele anterioare. El i-a spus că nu este de acord cu asta și a mers din nou la șefa biroului terminalului de la Petricani. Ea i-a spus doar că anterior a zis că actele trebuiesc perfectate de brokeri, întrebări la ea să nu mai fie și că nu mai au ce discuta. După asta a făcut o sesizare la organele competente. A sunat brokerul de la Invest Capital pe nume Ana, și i-a transmis suma de aproximativ de 6500 de lei. A indicat că în 2016 s-a întâlnit cu dna Bîlba Neli de vreo 3 ori. Prima dată era atunci cînd s-a întâlnit împreună cu brokerul, a doua oară cînd i s-a explicat ce înseamnă 1000 și a treia oară cînd mașinile au nimerit pe roșu și urmau să fie descărcate. Prima oară el cu dna Bîlba nu a discutat deoarece nu o cunoștea. Personal cu ea a discutat a doua și a tria oară. Despre Tropetel Igor cu Bîlba Neli nu a discutat. La întrebarea procurorului cum explicați că la UP, a-ți făcut referire la faptul că Bîlba Nelei v-ar fi comunicat că se află în relații apropiate cu Igor Tropetel, dar în ședință comunicați că nu a-ți discutat

acest subiect, martorul a indicat că probabil organele de anchetă au încurcat ceia ce el a expus, anume că de la serviciul vamal au spus că firma sa, pe care Tropoțel a vrut să o sancționeze, i-a spus că este în relații de cunoștință sau cumetri cu șefa terminalului de la Petricani. La momentul când cineva de la serviciul vamal a spus că firma sa va fi sancționată, aceeași persoană i-a comunicat, că Tropoțel Igor, care era șef al serviciului vamal pe zona de nord, ar fi cumătru cu Bîlba Neli. La întrebarea procurorului dacă atunci când i-a scris pe telefon suma de 1000, aceasta i-a comunicat că pentru fiecare mașină să fie achitată suma de 1000 de lei, martorul a indicat că Dna Bîlba nu a arătat telefonul și nu a avut careva atribuții cu așa acțiune, nu a văzut așa momente. La întrebarea procurorului, dacă își aduce aminte conținutul plîngerii care a depus-o și pe cine a solicitat să fie tras la răspundere, martorul a comunicat că pe dna Neli Bîlba. A explicat că brokerul i-a spus că suma care trebuia încasată era pentru dna Neli Bîlba. La momentul când a arătat 1000, brokerul cu Neli Bîlba erau împreună. La întrebarea procurorului dacă dna Bîlba a văzut când brokerul a arătat cifra de 1000, martorul a comunicat că el nu cunoaște acest lucru. La întrebarea procurorului privind locul unde a transmis suma de 6500 de lei brokerului Ana, martorul a răspuns că a fost afară și că alte persoane terțe nu erau. La întrebarea procurorului ce a făcut brokerul Ana cu acea sumă de bani și pentru ce el a dat-o, martorul a indicat că nu ține minte exact. El a achitat acea datorie pe mașinile anterioare. După cuvintele lor banii erau necesari pentru perfectarea actelor de urgentare și eliberare mai rapidă a mașinilor din terminal. La întrebarea procurorului, referitor la motivul din care la UP a spus că acești bani îi solicita Bîlba Neli, și că a fost informat de brokerul Ana că acești bani îi solicită Bîlba Neli, martorul a comunicat că el nu ține minte ce cuvinte a declarat în 2016 și nu poate răspunde la această întrebare. La întrebarea procurorului, referitoare la declarațiile date la UP privind momentul când a apărut problema cu aceste 2 mașini și că în cadrul discuțiilor, dna Bîlba a zis că înțelegerile făcute anterior nu își mai au rostul, martorul a comunicat că ei s-au înțeles ce acte să fie perfectate de brokeri și că asta se avea în vedere. La întrebarea procurorului referitoare la când spune adevărul în ședință de judecată sau la UP, martorul a dat un răspuns vag afirmînd că adevărul este adevăr. La întrebarea procurorului, dacă în prezența sa brokerul Ana a transmis cereava bani lui Bîlba Neli, martorul a comunicat că el asta nu a văzut. La întrebarea procurorului dacă cunoaște că brokerul a transmis acei 6500 de lei dnei Bîlba, martorul a comunicat că el asta nu cunoaște. La întrebarea avocatului la ce dată au ieșit aceste 2 camioane de la terminalul Petricani, martorul a indicat că nu țin minte. La întrebarea avocatului, dacă era în aceeași zi în care a scris plîngerea, martorul a indicat că nu se poate expune deoarece a fost în 2016. Nu mai ține minte amănunțit. Martorul a mai comunicat că el, cu brokerul Ana s-a întîlnit o dată când i-a lămurit ce înseamnă 100 și a doua oară când i-a transmis suma de aproximativ 6500 lei. La întrebarea avocatului referitoare la faptul dacă brokerul Ana solicita suma de 100 de lei, și anume pe data de 10 decembrie, martorul a comunicat că el nu ține minte, căci s-au întîlnit de mai multe

ori și nu ține minte. La întrebarea avocatului cât timp s-a deservit la postul vamal Petricani, martorul a comunicat că un an, sau un an și jumate aproximativ. La întrebarea avocatului dacă compania în această perioadă a fost sancționată, martorul a comunicat că nu ține minte. A fost o dată, dar nu țin minte pentru ce. La întrebarea avocatului dacă a participat la controlul fizic la postul vama Petricani, martorul a comunicat că nu. La întrebarea avocatului cât costă serviciile brokerului vamal, martorul a comunicat că acestea se făceau la contabilitate, el nu țin minte. La întrebarea avocatului dacă a avut întâlniri cu Neli Bîlba, martorul a comunicat că o dată a contacta-o dar aceasta nu i-a răspuns. La întrebarea avocatului dacă dna Bîlba, a solicitat careva sume bănești, martorul a comunicat că nu. La întrebarea avocatului dacă el personal a transmis careva sume bănești d-ei Bîlba, martorul a declarat că nu. La întrebarea avocatului dacă susține declarațiile date în ședința de judecată, martorul a indicat că da. La întrebarea avocatului dacă acestea sunt declarațiile care corespund realității, martorul a comunicat că da.

- ***La data de 30.11.2016, martorul Borodachi Victor, fiind audiat suplimentar*** (f.d. 21-22 vol. I), a comunicat că el, aproximativ la 29.11.2016, ora 16:00, a mers din nou la postul vamal nr.7, Stăuceni, pentru a discuta cu Neli Bîlba. Discutînd cu aceasta referitor la persecutarea activității slae de agent economic, Bîlba Neli i-a comunicat ca să uite despre înțelegerea care a avut-o anterior, spunîndu-i că TIR-urile aflate în terminal au surplus de marfa și pentru aceasta va fi sancționat. A fost informat că i-a fost întocmit un proces - verbal cu privire la devierile stabilite. Nu a făcut cunoștință cu conținutul procesului-verbal. De asemenea, Bîlba Neli i-a comunicat că toate problemele ce țin de activitatea sa și vămuirea mărfii vor fi soluționate prin intermediul brokerului vamal pe nume Ana.

- ***La 22.02.2017 Borodachi Victor, fiind audiat suplimentar*** (f.d. 23 vol. I) a comunicat că suplimentar la cele declarate anterior comunică faptul că la 01.12.2016 s-a întâlnit cu brokerul-vamal cu prenumele Ana, care activează la SRL „Invest Capital”, în preajma oficiului întreprinderii amplasat în mun. Chișinău, str. Petricani. În cadrul discuțiilor cu Ana a abordat chestiunea referitoare la faptul că șefa postului vamal intern Stăuceni, Bîlba Neli, pretinde de la el personal bani, în sumă de 1000 lei, pentru fiecare mașină vămuită. Bani îi pretinde pentru a vămui marfa fără careva impedimente și în regim de urgență, iar în caz că nu i se transmiteau banii preinși marfa era descărcată și minuțios verificată, procedură ce dura minim 5 zile. Totodată, în cadrul discuției Ana i-a comunicat că este dator cu bani pentru mașinile anterior vămuite, bani ce urmează a fi transmiși lui Bîlba Neli. Apoi, Ana i-a calculat cât este dator cu aproximativ 7700 lei. Calculele le-a efectuat reieșind din notițele pe care le avea făcute în agenda ei. Ulterior, el i-a transmis bani în sumă de 6500 lei care urmau a fi transmiși lui Bîlba Neli. La întrebarea sa din ce cauză a semnat procesele-verbale de depistare a surplusului de marfa, Ana i-a comunicat că a fost impusă de Neli Bîlba să semneze în caz că refuza să semneze ulterior Neli Bîlba avea să le pună impedimente în activitatea lor. A concretizat că din moment ce Bîlba Neli a înțeles că

el nu va achita banii preinși pentru vămuire, a început a pretinde banii nu direct, dar prin intermediul brokerilor vamali. Nu era de acord să achite banii deoarece cunoștea cu certitudine că presta servicii legale și nu avea careva probleme. Problemele i le crea artificial Bîlba Neli. La fel, a mai concretizat că niciodată n-a achitat bani pentru vămuirea mărfii importate și nici la brokerii vamali nu le-a dat niciodată bani pentru urgentarea perfectării procedurilor vamale, deoarece activează legal. Totodată, a menționat că înainte de a-i transmite banii lui Ana a fost chemat personal de către Bîlba Neli, care i-a comunicat că în caz că nu va achita 1000 lei pentru fiecare mașină îi va crea probleme. Acest fapt ulterior și s-a întâmplat deoarece s-a schimbat regimul de verificare din culoarul verde în roșu și a impus inspectorul și brokerii vamali să-i constate artificial surplus de marfa.

- **La 28.02.2017 Borodachi Victor, fiind audiat suplimentar** (f.d. 24 vol. I) a comunicat că suplimentar la cele declarate anterior, comunică faptul că, aproximativ în luna iunie 2016, a fost informat de către Chitaica Elena că șeful postului intern nr. 7, Stăuceni, Bîlba Neli, a solicitat ca pentru vămuirea fiecărui mijloc de transport cu chereștea tivită de către întreprinderea sa, va fi nevoie să îi achite suma de 200 lei, bani destinați pentru urgentarea perfectării declarațiilor vamale de către inspectorii vamali. Atunci el i-am răspuns că nu are pentru ce achita această taxă impusă de către Bîlba Neli, și dacă brokerii doresc și consideră necesară achitarea acestei taxe șefului postului, atunci pot să o facă, însă el nu va achita nimic în afară de taxele oficiale destinate pentru declarații vamale, terminal etc. Mai târziu, de la aceasta, precum și de la alte persoane, a aflat că necătînd la faptul că nu achita lui Bîlba Neli cîte 200 lei pentru fiecare mijloc de transport cu marfa vămuită, brokerii vamali achitau pentru mijloacele sale de transport această taxă impusă pentru a nu avea probleme cu șeful postului vamal Bîlba Neli la depunerea și perfectarea declarațiilor vamale.

- **Declarațiile martorului Cociorva Ana** (f.d. 215 vol. II) care în ședință de judecată, fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase sau pentru refuz de a face declarații, sub jurământ a comunicat că pe dna Bîlba Neli o cunoaște de mai de mult timp și anume din momentul cînd activa în cadrul postului vamal Stăuceni. Ulterior a cunoscut-o și cînd activa în calitate de șef al postului vamal Petricani. Era cu ea în relații de serviciu, ea în calitate de broker vamal, iar Bîlba Neli în calitate de șef. În relații conflictuale cu aceasta nu este. A explicat că din 25 noiembrie 2016 ea, în interesul clientului SC Gold Pin, administritat de dl Victor Borodachi, a depus două declarații la postul vamal Petricani pentru marfa lemn tivit. Declarațiile au fost depuse de un specialist din compania lor - Invest Kapital Brok SRL. Camioanele nu se aflau în terminal din motiv că aveau scrisoare de ieșire semnată de Biroul Vamal Chișinău în ianuarie 2016. Din motiv ca atunci cînd a fost depuse declarațiile a fost anunțat că există suspiciune la cantitatea mărfii parvenită de la frontieră, inspectorul vamal de la repartizare a comunicat d-ei Mihaela Musteață că aceste camioane trebuie aduse pentru efectuarea controlului fizic detaliat. Agentul economic Gold Pin a refuzat să aducă camioanele în terminal motivînd că are

scrisoare de ieșire și dacă dorește să ia inspectorul și să vină la depozit pentru a efectua controlul. Asta a fost în zi de joi, însă în final, camioanele au fost aduse duminică în terminal. Luni sau marți, inspectorul vamal Marina Putina a verificat camioanele. În rezultatul controlului fizic aceasta a stabilit că în fiecare camion se află cu 2 M3 mai mult decât pe facturi. Administratorul agentului economic i-a spus lui Mihaela Musteață să nu semneze actul de control fizic și să noteze că nu este de acord. Ea i-a spus Mihaelei că trebuie să semneze acel act, deoarece în urma controlului fizic s-a depistat cantitatea. Ea i-a mai spus lui Borodachi că dacă dorește atunci poate chema reprezentantul Camerei de Comerț și Industrie, dar el nu a dorit. În final ea a semnat actul de control fizic. După aceasta ea a depus alte două declarații, deja pe cantitatea de lemn indicată în act și a achitat drepturile de import precum și penalitățile din contul companiei de Broker. A mai explicat martorul că în acest timp, dl Borodachi tot îi cerea să o determine pe dna Bîlba să iasă afară pentru a discuta despre situația cu controlul fizic. Nu poate spune dacă ei au discutat sau nu. Peste câteva zile, aproximativ la 01 decembrie 2016, dl Borodachi a rugat-o să iasă din oficiu și i-a transmis 6500 lei și a rugat-o să-i transmită dumneaei. Ea i-a reproșat că el ei îi datorează careva bani. El a insistat totuși ca să transmită banii către dumneaei. Ea i-a spus că o să rețină ce-i datorează ei, iar restul îi va transmite, după care a transmis Elenei Chitaica suma de 2000 lei. A explicat că în discuții el încerca să-i zică că dna Nelea îi estorchează bani de la el, însă ea i-a zis să se ducă să se clarifice fără ea. A indicat că se subînțelegea că aceste 2000 lei ea trebuia să i le transmită lui Nelea Bîlba, dar ea i-a transmis lui Elena Chitaica. În continuare ce s-a întâmplat ea nu cunoaște. A mai explicat martorul că discuții dintre ea și factorii de decizie ai Gold Pin și Lemn Select privind achitarea sumelor de 200 lei pentru fiecare mașină de lemn, ea nu a avut. Cunoaște că astfel de discuții a purtat Lena Chitaica. Ea, din spusele lui Elena Chitaica cunoaște că aceasta a discutat cu dna Bîlba Nelea despre necesitatea achitării sumei de câte 200 lei pentru fiecare mașină cu lemn. Poate menționa că pe data de 01 sau 02 decembrie 2016 ea a transmis lui Elena Chitaica suma de 400 de lei pentru două mașini cu lemn. A indicat că este sigură că pînă la 21 decembrie 2016 dna Bîlba nu s-a întîlnit cu Elena Chitaica pentru a primi careva sume de bani. A indicat martorul că ea, la urmărirea penală a declarat că a discutat cu factorii de decizie din cadrul Gold Pin și Lemn Select, deoarece știa că s-a discutat despre chestiunea respectivă. Cunoștea acest lucru de la Victor Borodachi și de la Elena Chitaica. A mai indicat martorul că ea a discutat despre necesitatea transmiterii sumelor de câte 200 lei, pentru fiecare mașină, cu Ion Cebanu și Victor Borodachi. A precizat că a avut aceste discuții atunci cînd i s-au transmis aceste mijloace bănești. Din cuvintele lui Elena Chitaica a înțeles că aceasta a discutat cu dna Bîlba ca pentru fiecare camion să fie transmisă suma de câte 200 lei pentru a nu crea impedimente în procesul de vămuire. Martorul a mai indicat că ea a comunicat la urmărirea penală despre faptul că dna Elena mergea săptămînal și-i transmitea d-ei Bîlba sumele bănești de câte 200 lei pentru fiecare camion, deoarece ea așa considera. A mai indicat că

ulterior și-a dat seama că ea a transmis banii după 10 decembrie. Borodachi Victor i-a spus că Bîlba Neli i-a cerut suma de 1000 lei pentru fiecare camion cu lemn. Dna Chitaica Elena i-a spus că reprezentantului Lemn Select i-a comunicat că pentru a nu i se crea probleme la vămuirea mărfurilor este necesară achitarea sumei de 1000 lei pentru fiecare mașină. Ulterior agentul respectiv a schimbat postul vamal. Doar pentru Lemn Select ea din banii ei personali, a transmis către Chitaica suma de 400 lei pentru a urgenta procedura de vămuire. A indicat că Ion Cebanu și reprezentantul Gold Pin au transmis sumele de 6000 și respectiv 400 lei menționate anterior. A mai specificat martorul că compania sa de Broker colaborează cu Lemn Select din vara anului 2016 iar cu Gold Pin din anul 2015. Cu Gold Pin au fost 4 procese verbale, în vara anului 2016 – 2, iar în noiembrie 2016 a fost un camion de la Lemn Select. Cu Lemn Select au fost aproximativ 20 iar Gold Pin, lunar avea câte 20 camioane. A mai indicat martorul că dna Bîlba Nelea nu a solicitat nu a pretins și nu a primit personal de la ea careva mijloace bănești. Dl Borodachi permanent încerca să intre la Dna Nelea, însă ei nu puteau să găsească limbă comună. În momentul în care el nu vroia să aducă camioanele, iar șefa de post insistă să fie prezentate, ea a considerat că este un oarecare conflict. Această situație a apărut la data de 25 noiembrie 2016. Ea tot atunci i-a spus să vină să se clarifice cu această situație cu dna Bîlba Neli deoarece procedura atunci când există suspiciuni implică necesitatea prezentării camionului în biroul vamal. Inițiativa de a transmite sumele de 200 lei pentru fiecare camion cu lemn a venit de la Elena Chitaica. De suma de 1000 lei a auzit prima dată de la Victor Borodachi la data de 25 noiembrie. Acesta afirma că dna Nelea cere această sumă de la el. Știe că dl Borodachi s-a întâlnit cu dna Bîlba și mai înainte de 25 noiembrie 2016. Au mai fost situații de control fizic în vara anului 2016. Probabil atunci s-au mai întâlnit. La faza de urmărire penală ea a fost asistată de un avocat de la data de 27 februarie 2017. A avut statut de învinuit în cadrul cauzei penale. Inițial a fost bănuită iar din mai, învinuită. Ea a făcut declarații veridice și astăzi și la urmărire penală. Poate a fost o deosebire de expunere, dar relatează una și aceeași. A mai indicat că pînă în septembrie 2017 dl Borodachi voia să afle anumite informații referitoare la procedura de vămuire. În acest context, el a insistat ca să se consulte cu dna Nelea Bîlba. Nelea Bîlba i-a chemat pe ambii, adică pe ea și pe dl Victor la ghișeul unic, unde a asistat la discuția respectivă. În cadrul acestei discuții nu s-a vorbit despre careva mijloace bănești.

- ***Declarațiile martorului Chitaica Elena*** (f.d. 230 vol. II) care în ședință de judecată, fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a da declarații, sub jurământ, a comunicat că pe Bîlba Neli o cunoaște, aceasta este o colegă de serviciu. A explicat că ea este broker în domeniul vămuirii iar dna Nelea era șef de post vamal. Brokerajul vamal este o ramură separată de serviciul vamal, dar ei lucrau în cadrul vamei. Între ei nu erau relații de subordonare funcțională. A explicat că ea activează în cadrul întreprinderii Invest Kapital Brok la care este fondator cu o cotă de 50 %. Cu firmele Gold Pin,

Lemn Select și Lemn Comerț avea contracte de colaborare, în baza cărora presta servicii de brokeraj. Toate cele trei companii sunt importatori de lemn. Procedurile de vămuire de către întreprinderile respective erau efectuate la postul vamal intern Petricani. Mașinile cu marfa se prezentau în postul vamal cu excepția celor care dispuneau de scrisoarea de ieșire. Astfel de scrisori aveau mașinile Gold Pin. Nu-și amintește exact cine era șeful de post al postului vamal respectiv în perioada de la finele anului 2015 începutul 2016. Posibil că dna Nelea a fost șef de post în 2016. A menționat că șefii de post erau schimbați frecvent. În perioada în care, dna Bîlba ocupa funcția respectivă, companiile respective au efectuat importuri prin postul vamal condus de ea. Situații ca marfa să fie însoțite de rapoarte de suspiciune parvenite de la postul vamal de la intrarea în țară au fost. În această situație camionul nu putea să meargă la depozit. După repartizarea declarației, împreună cu inspectorul se mergea la cântar pentru verificarea masei și pentru depistarea greșelii. I-a comunicat administratorului Gold Pin - Borodachi Victor despre existența rapoartelor de suspiciuni. Acesta i-a solicitat să soluționeze pozitiv întrebarea pentru careva recompensă. Ea i-a spus că o să încerce să soluționeze această întrebare. Ea s-a apropiat de dna Nelea Bîlba cu problema lui Borodachi. La întrebarea ce v-a spus dna Nelea în cadrul discuției respective, martorul a comunicat că nu-și amintește ce i-a spus dna Nelea în cadrul discuției respective. După discuțiile purtate cu dna Nelea a mers oricum și a cântărit unitatea de transport. La întrebarea dacă dna Nelea a nominalizat despre necesitatea transmiterii cărorva sume de bani de la agenții economici respectivi, martorul a indicat că au fost discuții de suma de 200 lei pentru soluționarea întrebării referitoare la raportul de suspiciuni. Din câte își amintește suma respectivă a fost propusă de dna Nelea. Concretizează că suma respectivă a fost cerută de dna Nelea pentru soluționarea întrebării cu raportul de suspiciuni. Crede că banii respectivi au fost solicitați pentru a închide acest raport de suspiciune și pentru a soluționa această problemă. La întrebarea dacă rapoartele de suspiciune au fost și la Lemn Select și la Lemn Comerț, martorul a indicat că discuția cu dna Nelea a fost referitor la Gold Pin. Directorul de la Lemn Select nu a fost de acord cu propunerea respectivă de a da suma de 200 lei pentru a se închide rapoartele de suspiciune și și-a mutat postul de vămuire. A mai explicat martorul că în urma discuției purtate cu Lemn Select ei i-au spus despre discuția respectivă. Reieșind din discuția cu Gold Pin au comunicat directorului Lemn Select. Gold Pin și-a continuat activitatea mai departe la postul vamal respectiv. A mai indicat martorul că ea a primit de la Lemn Select suma de 400 lei, pentru două camioane și a transmis-o d-ei Nelea. Despre Lemn Comerț nu-și amintește. Ceea ce ține de Gold Pin a fost transmisă prin Ana Cociorva suma de 6500 lei și o parte din această sumă aproximativ 2000 lei a transmis-o către dna Nelea. Ea personal a transmis d-ei Nelea suma de 2000 lei în luna decembrie 2016, în sectorul Botanica în stradă - pe bd. Dacia sau Traian. Suma de 2000 lei a transmis-o pentru 10 mașini ale Gold Pin. În discuțiile cu dna Nelea nu i-a fost comunicat că cuantumul sumei de 200 lei urmează să fie modificat. A mai indicat că

ea nu a fost prezentă la discuția dintre Borodachi și Ana, atunci când acesta a transmis suma de 6500 lei, când el a spus că nu ar fi de acord de a mai plăti astfel de sume. El spunea atunci că el nu mai are rapoarte de suspiciune și el nu va mai achita. Ulterior au parvenit două rapoarte la două mașini. Își amintește că Borodachi spunea ceva de 1000 lei, per unitate de transport. Ea la această discuție nu a asistat. Când au venit aceste două rapoarte de suspiciuni, camioanele au fost introduse în zona de control vamal într-o zi de vineri, data nu și-o amintește. La aceste două camioane au fost incluse vineri pentru efectuarea controlului fizic. Vineri nu s-a făcut nimic, luni la fel nu s-a făcut nimic, astfel că la procedura de vămuire s-a ajuns marți. În rezultatul controlului fizic, în urma măsurării cu ruleta a materialului s-a depistat un surplus de doi metri cubi de marfă. La efectuarea măsurărilor respective din partea Capital Brok a participat Musteață Mihaela. Actul controlului fizic a fost semnat de către Musteață. Musteață Mihaela nu a fost de acord cu cele indicate în act, deoarece a fost o ceartă între ea Borodachi și colaboratorul vamal. Borodachi nu era de acord cu faptul că este surplus la marfă. Musteață a văzut măsurările și nu avea cum să nu fie de acord cu măsurările. Ulterior între Musteață Mihaela și Borodachi au fost discuții aprinse rezumate la semnarea acestui raport. A explicat martorul că ea pe această cauză penală din start a fost martor, dar pe această situație a avut și statut de bănuit, după care îi pare că a avut și statut de învinuit. În cadrul audierilor ea nu a fost permanent asistată de avocat, dar au fost cazuri când a fost și cu avocat. Când a fost fără avocat nu-și amintește ce acțiuni procesuale au fost realizate. Posibil că a luat cunoștință de dosar. În orice caz atunci nu a fost interogată. A mai explicat martorul că, în unele cazuri, frontiera poate remite și la alte posturi. Dacă agentul economic solicită și un alt post, care-i mai aproape de depozit, sau de locul desfășurării activității, la frontieră se acceptă. Pe parcursul activității ea a perfectat acte pentru aproximativ 6 firme. Solicitarea de câte 200 de lei parvenite de la dna Bîlba nu se referea la toți acești agenți economici. Își explică faptul că de la ceilalți agenți economici, nu se solicita suma de 200 lei deoarece ei nu aveau rapoarte de suspiciune. Se solicita doar de la cei care aveau rapoarte de suspiciuni. Probabil că nu toate cele 10 camioane ale Gold Pin pentru care s-a transmis suma de 2000 lei, aveau rapoarte de suspiciune. A comunicat că în privința Gold Pin dna Bîlba a solicitat câte 200 lei chiar și pentru camioanele care nu aveau rapoarte de suspiciune. A mai comunicat martorul că Borodachi în unele momente personal se apropia de dna Nelea și asta a avut în vedere atunci când a spus la urmărirea penală despre conlucrarea dintre Borodachi și dna Nelea. Borodachi a avut întreveneri personale cu dna Bîlba, acestea erau în preajma postului. Suma de 6500 lei pe care a numit-o azi în ședință nu-și amintește pentru ce perioadă era, își amintește că a fost transmisă în decembrie. Precizează că o parte din această sumă era destinată și companiei de brokeri. Propunerea de oferire către dna Bîlba a sumei de 2000 lei (din cei 6500 lei amintiți mai sus) a parvenit din partea lui Borodachi prin intermediul ei. Ea a propus suma respectivă, iar dna Nelea a acceptat-o. A explicat că la cele două camioane la care s-a depistat marfa în plus au fost întocmite acte și s-au

achitat drepturi de import suplimentare. Pentru aceste două camioane nu s-a achitat suma de 200 lei. Mai mult, biroul de Brokeri a achitat și o amendă la secția fraudă. In celelalte cazuri sau se achita amendă sau era răspunderea transportatorului. Uneori există necoincidență dintre cântarul de la frontieră și cântarul din oraș. A mai indicat că Borodachi Victor i-a spus că Bîlba Neli, i-a solicitat suma de 1000 lei pentru fiecare unitate de transport. Conducătorii celorlalte companii nu au avut întrevederi cu Bîlba Neli. Nu-și amintește exact cînd a fost făcută solicitarea de 200 lei pentru cele două mașini cu rapoarte de suspiciuni. A mai indicat martorul că Bîlba Neli, cu ea, nu a vorbit niciodată despre suma de 1000 lei. Inițiativa sa a fost de comun cu agentul economic pentru urgentarea procedurii și dna Bîlba a acceptat suma respectivă. Inițiativa de transmitere a sumei de 200 lei către dna Nelea pentru fiecare mașină a venit de la Borodachi și a fost făcută prin intermediul ei. Nu era o regulă de a se solicita suma de 200 lei pentru orice firmă. Aceasta se făcea în privința firmelor care aveau rapoarte de suspiciune. A indicat că Borodachi i-a dat suma de 6500 lei pentru ca să transmită către Bîlba Neli suma de 2000 lei. Inițiativa întîlnirii de la Botanica, unde a transmis suma de 2000 lei i-a aparținut ei. Confirmă că există tradiția de a felicita șeful postului vamal cu anul nou și atunci cînd s-a întîlnit cu dna Nelea la Botanica a felicitat-o și cu anul nou. În cadrul întîlnirii respective a mai discutat și despre alte lucruri. Își amintește că dna Nelea nu era la serviciu fiind în concediu. A discutat despre chestiuni nelegate de serviciu. Nu-și amintește de ceva discuții referitor la firma Tarol TD și privind soluționarea problemelor acestei firme cu vama. Ele, în cadrul discuției au vorbit și despre tatăl ei. Au fost discuții că soțul d-ei Bîlba să-l ajute pe tatăl ei la o consultație medicală. A mai menționat că în afară de cazul de la Botanica a mai transmis mijloace financiare d-ei Nelea la postul vamal. Nu poate spune exact cît și cînd. Mijloacele bănești respective erau transmise tot pentru Gold Pin. Posibil că aceste sume au fost transmise în toamna iarna anului 2016. Nu poate să-și amintească pentru ce perioade aceste sume au fost oferite. A mai menționat că suma de 400 lei pentru camioanele Lemn Select a transmis-o d-ei Neli în postul vamal. Ciobanu Ion nu se află în nici o relație cu Gold Pin, poate că erau în relații de business. Cineva din oficiul lor, reieșind din declarațiile lui Borodachi, i-a spus lui Ciobanu Ion că urmează să se dea cîte 1000 lei per mașină. Menționează că Ciobanu Ion nu a dat careva mijloace bănești pentru dna Bîlba.

- **Declarațiile martorului Musteață Mihaela** (f.d. 38 vol. III) care în ședință de judecată, fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, sub jurămînt, a comunicat că pe Bîlba Neli o cunoaște din 2016, de cînd era în funcție de specialist în domeniul vămuirii și a făcut cunoștință cu aceasta în calitate de șef de post Petricani. Au fost în relații de serviciu, de subordonare broker și respectiv șef de post. A indicat că nu este cu aceasta în relații de rudenie și nici în relații conflictuale. A mai indicat martorul că susține declarațiile date la faza de UP și nu are nimic de modificat, doar a precizat că atunci era cu memoria mai proaspătă. La întrebarea procurorului dacă SRL Gond Pin

era clientul acestora, martorul a răspuns că da, acesta se ocupa cu importul lemnului, iar ei prestau servicii de brokeraj acestui agent. A indicat că a fost o singură situație de la care s-a pornit toată problema. Aceasta a avut loc în iarna anului 2016 sau 2017. Situația respectivă consta în aceea că veneau cu suspiciune de la hotar două mașini cu lemn, iar în acest caz procedura de verificare și a controlului fizic este una diferită. Când vine mașina cu suspiciuni, aceasta se cântărește, are loc măsurarea fizică a lemnului cu instrumente. A indicat că a mers cu dna Marina Putina la camioane ce se aflau în zona de control vamal Petricani, au desigilat camioanele și au purces la verificarea în sine a mărfii cu instrumentele: pix, foaie, riglă, metru. În urma verificării au constatat că sunt aceiași metri cubi declarați în toate actele, după care dna Neli nu era de acord cu măsurările lor. Au mers încă o dată cu d-ei la control și au hotărât că în mașina era cu un cub sau două mai mult decât era declarat în acte. Respectiv a solicitat inspectoarea să fie întocmit un proces verbal prin care ea ca specialist trebuia să se semneze că s-au constatat două cuburi în plus la fiecare mașina. Până a face acest lucru datorita sa era să anunțe clientul de acest fapt și apoi urma să decidă dacă să semneze sau nu, deoarece ei ca brokeri aveau dreptul și să refuze. A indicat martorul că agentul economic a fost în dezacord total și i-a spus că urmează să achite ea amenda dacă semnează. Pe de altă parte, era dna Neli care îi spunea că îi va lua licența dacă refuză să semneze. Luând în considerare că salariul ei era departe de amenda care trebuia să o achite din buzunarul propriu, a comunicat administratoarei firmei de brokeraj că refuză să semneze acest act. Ca urmare ea (administratoarea) a luat răspunderea amenzii și a mers o altă persoană și a semnat în locul ei, fiindcă ea are acest drept. A explicat că ea a refuzat să semneze acest act deoarece calculele care le-a efectuat cu dna Putina erau unele, iar pe foaie de pe procesul verbal erau altele. Ele aveau un maculator pe care scriau toate datele, care ulterior se introduceau în acest proces verbal. Alt motiv a fost, dacă semna, risca ea să achite din buzunarul propriu. A indicat martorul că în cazul în care datele de efectuare a controlului și datele indicate în proces verbal coincid, ea este obligată să-l semneze. A mai explicat că a avut discuții referitor la faptul că nu coincid datele cu dna Putina și cu dna Neli. Atunci dna Bîlba i-a spus că dacă refuză să semneze îi ia licență de broker și a firmei, nu numai a sa. Dna Putina stătea într-un colț și nu putea nimic să-i spună că mai presus sunt ordinele dnei Neli și abia ulterior cele a dnei Putina. A mai indicat martorul că pe aspectul dat a avut discuții cu dna Putina și dna Neli și agentul economic. A indicat că ei nu i s-au solicitat mijloacele bănești și nu cunoaște dacă s-a solicitat de la altcineva. La întrebarea apărătorului inculpatei, martorul a comunicat că a doua oară nimeni din partea serviciului vamal nu a efectuat controlul. Dna Neli era din partea postului vamal. Ei au mers prima dată împreună cu dna Putina pe timp de zi, și când gîndeau că procedura trebuia să se finiseze și s-a dus după declarație, dna Neli i-a spus să meargă încă o dată la mașină și să verifice dacă într-adevăr e așa și dacă sunt corecte calculele. Aceasta i-a comunicat aceste circumstanțe în birou. Ulterior ei au mers toți împreună, apoi a venit și agentul economic, la fel și inculpata a

fost acolo. A precizat că a doua oară măsurările au fost efectuate de ea personal. Ea a fost cu rigla în mână. A precizat că mai era și dna Putina și dna Neli. La solicitarea dnei Neli a mers acolo. A explicat martorul că procedura de control fizic a mărfurilor se finisează cu întocmirea declarației vamale. Au avut loc două controale consecutive, aceeași procedură de două ori. În baza primei proceduri nu a fost eliberată declarație, deoarece aceasta nu s-a finisat. La întrebarea apărătorului inculpatei martorul a comunicat că marfa au fost cântărită la hotar, la post nu. A indicat că în declarație, se indică greutatea camionului și numărul de metri cubi, unitatea de măsură a lemnului este metrul cub. În declarație se indică masa camionului, marfa în metri cubi, dar și în tonaj, inclusiv a lemnului. A menționat că în cazul raportului de suspiciuni, la decizia inspectoarei se hotărăște dacă va fi cântărit. Fiecare decide în mod particular. Referitor la raportul de suspiciuni, a indicat că menține declarațiile date la faza de UP. A explicat că din contul firmei a fost achitată amenda, agentul nu a restituit suma. Agentul a refuzat să achite și ei deja trebuiau să achite, și după să perceapă această sumă de la agent. Însă din câte cunoaște, nici pînă în ziua de azi nu s-a rambursat nici o sumă achitată în calitate de amendă. La întrebarea inculpatei, martorul a comunicat că cineva din post a informat-o despre raportul de suspiciuni. Ea a fost informată de un inspector, de cineva din post. A menționat că ea a dat declarație la repartizare și i s-a spus că s-a repartizat la roșu. Ea a lăsat declarațiile la post. A mai indicat martorul că de obicei nu se rutează nici o declarație fără a pune la cunoștința șefului. Se anunță șeful și după deja se hotărăște. La întrebarea inculpatei, martorul a indicat că pe rampă a fost dna Neli împreună cu dl Victor, agentul economic, care a venit acolo seara. Asta s-a întâmplat pe rampa unde sunt camere din câte își amintește. Ea a efectuat controlul fizic pentru ca să nu se murdărească inspectorul, ei fiind de față la aceste acțiuni. A indicat că dna inspector avea un toc și o foaie, iar ea metrul. A măsurat înălțimea și lățimea cu metrul. I-au ajutat și șoferii, căci e dificil să măsoari de unul singur. Dna Putina se uita și scria, deoarece ea în genere nu a ținut pixul în mână, iar ea cu șoferii măsurau. A explicat martorul că dacă brokerul nu dorește să semneze actul de control, acest act se ține la șef și emite ordin de nesubordonare. Ea a refuzat să semneze, i s-a spus în față că o să achite ea amenda, dar ea nu își permite din buzunarul ei să achite așa sumă, acesta e unicul motiv de refuz. Martorul a mai indicat că îi este greu să-și amintească dacă acest agent economic mai avea alte încălcări. Nu își aduce aminte acum, dar țin minte că a avut o situație de conflict despre care ea a scris ceva în proces verbal. Martorul a indicat că este sigură că nu ea a rupt procesul verbal și că nu ține minte toate mărunțișurile. A indicat că susține declarațiile date la faza de UP. Martorul a mai comunicat că ea a scris motivul dar nu țin minte dacă a fost rupt acel proces verbal. La întrebarea inculpatei, martorul a indicat că metodele de calcul a cantității de lemn, sunt unice. Astfel se descarcă marfa și se măsoară, sau dacă este posibil în interiorul camionului, se ia specificație dacă este și prin metoda numărării și măsurării cu rigla și metru se stabilesc dimensiunile. A menționat că ea nu a descărcat marfa. Ei au scos câteva scînduri. Ei nu au cântărit mașina deoarece nu a dispus

inspectoarea. A mai explicat martorul că marfa era constituită din scânduri, lemn tivit. Ei calculează volumul total. Marfa era delimitată pe părți deoarece mașina are 12 m, era jumate pe o parte, jumate pe altă. Cineva s-a urcat pe lemne, au măsurat înălțimea, lungimea era standardă, după care au înmulțit la coeficientul stabilit într-un ordin al Serviciului Vamal și astfel au obținut volumul mărfii. A explicat martorul că și prima și a doua oară au făcut măsurări cu inspectorii vamali. Calculul se face împreună. Ei i-a ieșit volumul nu mai mare decât cel declarat. A doua oară a fost aplicat același coeficient, aceeași parametri. Deja când s-a dus inspectoarea în oficiul ei, ea nu are dreptul să stea lângă dînsa. Ea a stat la rampă cu d-ei, a făcut măsurării, după ce dna inspector a plecat, ea s-a dus să fac lucrul ei, după care s-a întors și i s-a spus că mai trebuie să facă încă o dată, că este divergență. A menționat martorul că ea nu a încercat să recalculeze după indicii stabiliți de ei. A indicat că atunci nu i s-a explicat nimic, i-au spus să semneze. La întrebarea inculpatei martorul a menționat că nu ține minte cât a durat controlul fizic, aproximativ 15-20 de min, prima și a doua oară. A mai indicat că sâmbătă și duminică sunt zile nelucrătoare, iar marfa de vineri a rămas pe luni. Mașina la terminal a sosit vineri seara.

- **Declarațiile martorului Zabolotnîi Alexandru** (f.d. 27 vol. III) care în ședință de judecată, fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, sub jurământ, a comunicat că pe Bilba Neli nu o cunoaște, această familie nu-i este cunoscută. Cu aceasta nu este în relații de rudenie sau în alt gen de relații. A specificat că susține declarațiile pe care le-a dat la etapa urmăririi penale și nu are ce modifica la acestea. A explicat martorul că din sala de ședințe nu cunoaște pe nimeni. A menționat că aproximativ cu 2-3 ani în urmă, probabil prin anul 2016 – 2015, el lucra în calitate de șofer la SC Gold Pin SRL. A executat transportul unei cantități de cherestea din Ucraina în Moldova. Devamarea avea loc la terminalul din ***** de pe str. Petricani. A menționat că au fost anumite probleme atunci deoarece mult timp nu era devamată marfa. A indicat că problemele probabil erau din partea lor și anume a firmei. A indicat că atunci au numărat mașinile la punctul de control, ulterior au mers la terminal, a plasat mașina la rampă. A indicat că nu-și amintește exact, dar toți calculau și inspectorul vamal și brokerul. A precizat că el a asistat la aceste acțiuni. A indicat că nu-și amintește denumirea firmei de brokeraj, dar a afirmat că broker era o doamnă. A mai menționat că el nu cunoaște ce s-a întâmplat acolo, deoarece el era șofer. A menționat doar că mult au calculat, descărcat, încărcat, au cântărit scînduri, au înmulțit la o anumită cantitate și totul ieșea, însă automobilul a rămas pe weekend tot acolo, iar de luni iar au început să calculeze și să cântărească. A comunicat martorul că așa ceva a fost doar o singură dată, ei chiar au numărat și bucățile. A indicat că nu cunoaște în ce consta problema, dar totul s-a prelungit foarte mult. A mai specificat martorul că și pînă la această situație el a avut curse de la SC Gold Pin SRL. A indicat că în terminal de obicei stătea maxim o zi, în dependență de broker. A mai specificat martorul că la încărcarea mărfii el a numărat totul. În situația descrisă anterior, el a fost reținut cîteva

zile cu tot cu zilele de odihnă. A reiterat că la terminal au cîntărit, au calculat cantitatea, însă de calculat era destul de ușor întrucît între palete era suficient loc. A mai menționat că nimic nu era și nimic nu au descoperit. A precizat martorul că situația respectivă a fost unica în care el a fost reținut mai mult de o zi. A indicat că în acea zi încă de la vamă, la punctul de acces deschideau toate mașinile, inclusiv pe a sa și calculau. A menționat că a intrat în țară prin punctul de trecere a frontierei (PTF) Criva Mămăliga. Acolo la fel a fost oprit, dar nu-și amintește cît a durat controlul, nu foarte mult, poate o oră, în dependență de inspector. A afirmat că la Criva sunt cîntăriți toți, deoarece fără a trece peste cîntar este imposibil să intri. A indicat că acolo a primit un talon oficial, dar nu-și amintește dacă erau discordanțe între datele din acel talon și invoice. A indicat că el a mers singur. A specificat martorul că nu-și amintește dacă mai era o mașină a Gold Pin. A specificat că mereu verificau cantitatea mărfii prin măsurarea înălțimii, lungimii, lățimii și prin aplicarea unui oarecare coeficient. A indicat martorul că la terminal el a fost direcționat de la punctul de acces. A indicat că nu-și amintește cînd a sosit în terminal joi sau vineri, dar știe sigur că automobilul a rămas pentru zilele de odihnă. A explicat că în timpul controlului s-au apropiat și brokerul și inspectorul. Mașina se desigila la rampă. A indicat că la terminal automobilul nu era cîntărit, deoarece se cîntărea doar o scîndură pentru a afla cît cîntărește un cub. A explicat că la rampă era decărcat nu toată marfa, dar a menționat că nu-și amintește cîte scînduri s-au descărcat 3-5-10 scînduri. A explicat că acel control fizic a fost efectuat de mai multe ori, la acesta a fost inspectorul, împreună cu brokerul. Aceștia veneau, plecau, calculau, iar veneau și iar calculau, spuneau că nu iese. A indicat că în răstimpul cît a stat el acolo, responsabilii de vânzare au venit de aproximativ 5 ori. A mai indicat martorul, că au fost cazuri cînd toți importatorii erau verificați, chiar și dacă erau pe culoar verde. A mai indicat că el nu știe pe ce culoar era, brokerul nu i-a spus de ce el este verificat. A indicat că la moment el nu lucrează la Gold Pin, nu poate spune cît de des el venea la terminal, dar a menționat că existau și situații în care mergea direct la depozit, unde și era devamat. A mai comunicat că a auzit că într-o situație similară a mai fost o mașină a unui coleg de al său dar nu știe cînd. A mai comunicat martorul că el poartă răspundere deplină pentru marfă. La încărcare el personal numără scîndurile, deoarece dacă nu ajunge ceva el răspunde pentru acest neajuns. A menționat că el recepționează marfa la bucată nu în palete. A menționat că în practică, cara aduce scîndurile, iar el le numără și apoi sunt încărcate. A mai indicat că la încărcare cîntare nu sunt, automobilul se cîntărește la terminal în Cernăuți.

- **Declarațiile martorului Ciobanu Ion** (f.d. 30 vol. III) care în ședință de judecată, fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, sub jurămînt, a comunicat că pe Bîlba Neli nu o cunoaște, nu sunt cu ea în nici un fel de relații. A menționat că susține declarațiile date la faza de UP. Nu are a adăuga sau a modifica ceva în declarațiile pe care le-a dat anterior. A explicat că el, a activat în calitate de director al LemSelect

SRL, care se ocupa cu importul materialelor. A menționat că nu-și amintește când, probabil cu aproximativ 2-3 ani în urmă, făcea import de materiale de construcție, iar vămuirea o făcea la terminalul Petricani. A avut contract cu Compania Invest Capital Brok. A menționat martorul că la efectuarea importurilor nu a întâlnit dificultăți, a fost o dată când fetele de la compania de brokeraj, nu țin minte familiile lor, i-au spus că este necesar la fiecare camion importat de dat 100-200 de lei, la care el a refuzat și a plecat la alt terminal. El nu s-a interesat pentru ce trebuie acești bani și nu știe pentru ce erau acești bani. A indicat că el nu a fost de acord să achite. Martorul a concretizat că la fete (compania de brokeri) a achitat o singură dată, 100 sau 200 de lei, după care a plecat la Cricova. Nu își amintește pentru ce a dat suma respectivă. A precizat martorul că probabil o dată a fost întocmit proces verbal privind divergența mărfii importate. Era vorba de suspiciuni de contrabandă, de la hotar se întâmpla că agentul vamal care nimerește pe culoare verde trece pe galben, sau din galben trece pe roșu. A menționat că în cazul întocmirii aceluși proces verbal suspiciunile de contrabandă nu s-au adevărit. Conform aceluși proces verbal a achitat amenda contravențională. A indicat că din moment ce a achitat amenda, a fost de acord cu fapta indicată în procesul verbal. A explicat că pe parcurs și-a amintit că a fost întocmit proces. A mai explicat martorul că acel caz nu și-l amintește bine, dar pe acte erau 30 de cuburi, s-a adevărit că erau cu câteva cuburi în plus. A menționat martorul că pe Cociorva Ana o cunoaște, aceasta activează în compania de brokeraj, Invest Capital Brok. O singură dată Cociorva Ana a solicitat de la el mijloace bănești pentru a transmite către funcționarii terminalului. Compania de brokeraj se ocupa de vămuirea mărfurilor sale. A menționat martorul că pentru angajații postului vamal nu a solicitat bani. A mai explicat martorul că o singură dată Ana, i-a solicitat bani, anume când el a achitat 100-200, nu știe pentru cine, deoarece nu a concretizat. A confirmat martorul că într-adevăr, Ana a solicitat bani, însă nu știe cui trebuiau transmiși banii, nu știe cărei persoane. I s-a spus că banii urmează a fi plătiți pentru ca mai simplu să facă vămuirea. A indicat martorul că și la UP și în ședință de judecată a spus adevărul. Nu mai țin minte ce a fost cu trei ani în urmă. A indicat că i s-a cerut 1000 de lei. A precizat că i s-au cerut acești bani pentru ca să nu fie mașina descărcată și cubată. A explicat că toate aceste cheltuieli: descărcatul, cântăritul, încărcatul, suportă agentul economic. Doamnele din cadrul companiei de brokeraj nu i-au spus cui urmau să fie transmiși acești bani. A mai comunicat că nu-și amintește la moment, dar probabil că Ana nu i-a spus că banii urmau să ajungă la șefa postului de terminal Petricani. La întrebarea din care motiv, a comunicat angajaților CNA că angajata Invest Capital Brok urmează să-i transmită șefei postului vamal Petricani, martorul a comunicat că nu-și amintește. Fiind chestionat dacă la UP a spus adevărul, martorul a comunicat că atunci a spus adevărul întrucât crede că e adevăr ceea ce a spus atunci. A menționat că el înțelege că este într-o contradicție, însă nu mai țin minte ce a fost atunci. La întrebarea apărătorului inculpatei martorul a comunicat că nu țin minte ce s-a indicat în procesul verbal cu privire la contravenție la care s-a referit anterior. A

mai concretizat că taxa ceea de 200 de lei era neoficială. A menționat că prețul unui metru cub de lemn era de 120 dolari, taxa de stat — 20%, din valoare în vamă a unui metru cub, care la acel moment contituia 120 de dolari. A specificat că alte sume care se achitau erau pentru certificat fito sanitar, brokeri. A comunicat martorul că nu își amintește cât timp se deserveau la postul vamal Petricani, posibil aproximativ doi ani, până la situația aceasta care a avut loc. A reiterat că o singură dată a achitat taxa de 200 de lei. A mai precizat martorul că nu a fost de acord să achite suma de 1000 de lei. La întrebarea inculpatei, martorul a comunicat că pe Borodache Victor nu îl cunoaște. Despre suma de 1000 de lei i-a spus sau Ana sau Elena. Din câte își amintește, pe parcursul anilor în care se deservea la Petricani, a fost întocmit un singur proces verbal. Nu a întrebat pentru ce s-a solicitat o mie de lei, nu a fost de acord să achite și atât.

- **Declarațiile martorului Ganenco Stanislav** (f.d. 50 vol. III) care în ședință de judecată, fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, sub jurământ a comunicat că pe Bîlba Neli o cunoaște de aproximativ 20 ani, nu sunt în relații de rudenie cu ea, sunt în relații colegiale. A comunicat că activează la moment în biroul vamal centru, iar în sistemul vamal activează din 1992. A comunicat că a fost audiat la urmărirea penala pe cauza dată și susține declarațiile efectuate acolo. Nu are a face careva modificări la declarațiile data la faza de urmărire penala. A explicat martorul că la postul vamal Petricani a lucrat din 2016, aproximativ până la mijlocul anului din 2018. Denumirea agentului economic SRL „Gold Pin”, îi este cunoscută. Referitor la agentul economic dat, nu a purtat careva discuții cu dna Bîlba. La solicitarea procurorului, s-a dat citire unui fragment referitor la circumstanța expusă la alineatul anterior, din procesul verbal din 19 iunie 2017 de audiere a martorului Ganenco Stanislav de la faza de urmărire penala din (penultimul alineat din V. I. f.d 39). Fiind chestionat pe marginea celor citite, martorul a indicat că cea ce s-a citit sunt frazele sale, spuse la faza de urmărire penala, dar a explicat că nu i s-a spus anume de SRL Gold Pin. A mai comunicat că, în acea zi nu i-au parvenit careva declarații vamale de la Gold Pin. A mai afirmat că în cazul în care declarația SRL Gold Pin, era pe culoar verde, oricum era obligat, sa-i comunice informația despre declarații si să asculte indicațiile deoarece dumneaei îi este șef. Dacă d-ei avea sa dea indicații ca declarație trebuie de mutat pe un culoar mai aspru de vămuire el era obligat sa recurgă la acest procedeu. A menționat martorul că orice acțiune cu declarația vamală se notează în actul de inspecție care rămâne atașat la declarația vamala, în sistemul informațional ASICUDA. A mai explicat martorul că în actele normative nu este stipulat concret acțiunile care trebuie întreprinse. La întrebarea apărătorului, martorul a mai comunicat că discuția respectiva a avut loc sâmbătă sau duminica, când, conform graficului, era de serviciu la acest post vamal. A indicat că, deseori parvin cazuri când șeful de post dă indicații prin telefon. A menționat că șeful de post nu spune niciodată care anume sunt motivele acestor indicații. A mai comunicat că a activat cu dna Bîlba doar

jumate de an si o poate caracteriza ca un specialist în domeniul vamal. La întrebarea inculpatei martorul a comunicat că potrivit regulamentului, când se prezintă agenți cu tentativa de fraudă, ei atrag atenție mai deosebită și mai promptă față de vămuire.

- **Declarațiile martorului Marcu Livia** (f.d. 109 vol. III) care, în ședință de judecată, fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, sub jurământ, a comunicat că nu o cunoaște pe Bilba Neli. Nu este cu ea în nici un fel de relații. A văzut-o prima dată în ședință de judecată. A explicat că ea activează în cadrul Biroului Vamal Nord, Post vamal Otaci, în calitate de șef adjunct. Despre Gold Prim nu cunoaște nimic. A explicat că la momentul perfectării actelor nu ține cont de denumirea agentului economic dar de documente și de actele de însoțire. La baza întocmirii raportului suspiciuni fraude stau indicatori de risc, astfel de raport presupune un schimb de date între subdiviziunile serviciului vamal, informațiile din RSF sunt obligatorii pentru postul vamal intern. Astfel de rapoarte se întocmesc și de posturile interne. A indicat că în anul 2016 în luna noiembrie, conform graficului de serviciu, în calitate de responsabil de schimb, conform ordinului nr. 310 o din 2013 era responsabilă de analiza de risc - RAR. Activa la postul vamal Criva pe atunci Biroul vamal Briceni. În obligația sa era evaluarea riscurilor prin identificarea ariilor de risc. Aceasta se realiza prin identificarea indicatorilor de risc specificați în dispoziția 115 din 2010. La baza acestei tranzacții au fost identificați trei indicatori. A precizat că ea vorbește despre marfă în general: 1- este țara de export, (ei cunoșteau că în țara de origine nu se efectuează cântărirea și numărarea mărfii) 2- marfa era încărcată în vrac neglijent, ceea ce le-a trezit suspiciune la cantitatea de facto declarată, 3 - efectuând măsurări preliminare, au identificat că marfa nu este declarată autentic, fiind depistate scândura cu lungimea de 5 m, 5,30 și 6 m, declarată fiind de 6 m. Încă un moment care a trezit suspiciuni era cantitatea în m³ declarată, deoarece ei au recurs la un tabel " masa specifică a lemnului" de pe site-ul comerciantului, în care este stipulat că această specie de lemn, la umiditatea de 40% ar trebui să cântărească 520 kg / m³, însă în baza acestui calcul s-a stabilit 754 kg / m³. Adică era suspiciune de marfă nedeclarată. În baza acestor indicatori a fost întocmit raport de suspiciune fraudă. Se presupunea ca la postul vamal intern să aibă loc efectuarea controlului fizic detaliat. A menționat martorul că în privința agentului economic SC Gold Prim SRL, toți indicatorii specificați mai sus au stat la baza raportului întocmit în Ucraina, de unde provenea lemnul. A mai indicat că la declarația respectivă, a fost anexat și actul de control fizic selectiv. La momentul perfectării declarației de tranzit, până la aplicarea sigiliului vamal urmează a fi identificată marfa declarată cu cea transportată de facto. În baza informației deținute de organul vamal și a nomenclatorului combinat a mărfurilor, lemnul se vămuiește în baza cantității exprimate în m³ dar nu în kg, de aceea este necesar de efectuare careva măsurări și de identificat dacă este vreun risc de declarare neautentică. La momentul deschiderii compartimentului marfa s-a observat că este încărcată în vrac, și nu în pachete, ca de obicei cum se transportă lemnul. De la

momentul efectuării controlului vizual s-a stabilit că sunt diferite dimensiuni a scândurii, dar declarate erau numai de 6 m. A mai explicat martorul că controlul fizic detaliat, în baza raportului suspiciune fraudă, constă în direcționarea declarației prin culoar mai aspru de control adică sistemul electronic selectează declarația și o atribuie pe un anumit culoar în cazul existenței RAR, declarația se direcționează pe un culoar mai aspru de control. Controlul fizic detaliat în cazul lemnului constă în descărcare, măsurare, și stabilirea cantităților. Rerutarea este obligatorie pentru că altfel nu se poate face control fizic. Culoarul roșu înseamnă controlul documentar și fizic. Când este finalizată procedura de control în RAR se menționează suspiciuni cu privire la rezultatul controlului. Ulterior se verifică RSF dacă a fost cu rezultat sau fără, la postul vamal intern au fost depistate o cantitate de marfă nedeclarată. A mai explicat martorul că ea în calitate de șef are obligația de a monitoriza controlul tranzacției. Orice raport de suspiciune este adus la cunoștință șefului ierarhic superior care îl inspectează, precum și rezultatul controlului. Acest moment este specificat prin actul normativ Ordinul 452 din 24.10.2012, care era actual în 2016. Acest ordin prevedea obligațiunile șefului de post, prevede monitorizarea tuturor operațiunilor perfectate în cadrul postului vamal, care sunt menționate și în fișa postului. Mai ales la tranzacțiile cu risc sporit de fraudare a legislației vamale. La întrebarea avocatului care sunt acțiunile acesteia în cazul în care un subaltern raportează că nu a depistat ceva neajunsuri, martorul a comunicat că în cazul dat, inspectorul este obligat să prezinte prin act de control fizic toate calculele efectuate - grosimea, lățimea, cantitatea, greutatea și cum a ajuns la concluzia că totul este bine în cadrul controlului fizic. La întrebarea procurorului martorul a indicat că în RSF este menționat și agentul economic importator, exportatorul și tipul de marfă declarat. La întrebarea procurorului cine din agenții economici au stat la baza acestui raport, martorul a explicat că RSF se întocmește pe fiecare operațiune în parte - agentul și marfa transportată la moment, iar alți agenți economici nu figurează. La întrebarea procurorului referitoare la faptul dacă în privința agentului respectiv au mai fost întocmite asemenea rapoarte, martorul a comunicat că nu știe. La întrebarea procurorului dacă a întocmit alte rapoarte de genul dat pe alți agenți economici, martorul a comunicat că da. La întrebarea procurorului dacă ar putea să nominalizeze acei agenți, martorul a comunicat că nu deține așa informații. La întrebarea procurorului dacă astfel de rapoarte au fost întocmite până la întocmirea raportului în privința SC Gold Prin SRL sau după, martorul a comunicat că și până au fost și după au fost. La întrebarea procurorului dacă poate spune identitatea acestor agenți, martorul a comunicat că nu poate. La întrebarea procurorului de ce a memorizat anume acest agent economic, martorul a comunicat că a fost informată de către avocat că va fi audiată în calitate de martor anume pe acest caz, și s-a documentat. La întrebarea procurorului ce i-a spus avocatul, martorul a comunicat că faptul că este o cauză penală și urmează să răspundă la întrebări. La întrebarea procurorului care este termenul de acțiune sau efect care îl produce acest raport RSF, martorul a indicat că la

concret despre aceasta tranziție, cum a și menționat, a determinat rerutarea pe un culoar mai aspru de control - roșu. Termenul de perfectarea a declarației este de maxim 5 zile. A mai indicat că în mod normal, dacă au fost identificate careva încălcări, restul tranzacțiilor deja cad sub risc de nedeclarare. RSF este un schimb de informații, la momentul când postul intern dă răspuns la RSF, postul vamal de frontieră cunoaște că agentul economic nu este de bună-credință, iar aceasta presupune că acesta prezintă risc. La întrebarea procurorului câți ani agentul poate fi apreciat ca fiind de rea credință, martorul a comunicat că agentul urmează a fi verificat periodic. Este o noțiune de risc, chiar și postul vamal intern, ea ca șef adjunct, dacă cunoaște că nu este de bună credință, în acest caz va fi mai vigilentă. La întrebarea procurorului cât timp poate fi accesat RSF și dacă acesta se introduce în careva bază de date, martorul a comunicat că da, se introduce în format electronic în modulul antifraudă. La întrebarea procurorului dacă raportul poate fi văzut de alte posturi vamale, martorul a comunicat că RSF este destinat doar postului vamal intern, care devamează marfa. La întrebarea procurorului care este concluzia raportului făcut de ea, martorul a indicat că era depistat surplus de marfa. La întrebarea procurorului dacă au fost aplicate sancțiunii conform codului vamal în raportul cu agentul respectiv, martorul a indicat că aceasta ține de postul vamal intern. La întrebarea procurorului dacă SRL Lemn Select îi este cunoscut, martorul a comunicat că nu. La întrebarea procurorului dacă Invest Capital Brok îi este cunoscut martorul a indicat că nu și a atenționat că a menționat și mai sus, că merge vorba de acte anexate la declarație, nu ține minte denumirile agenților. La întrebarea procurorului dacă numele Ciobanu Ion, Chitaica Elena, Mustață Mihaela și Cociorva Ana îi sunt cunoscute, martorul a comunicat că nu. La întrebarea procurorului dacă la momentul întocmirii RSF se verifică activitatea anterioară a agentului economic, martorul a indicat că nu a verificat ea, dar să fi activat la post vamal intern posibil era să verifice. La întrebarea procurorului dacă RSF are influență asupra direcționării pe un anumit culoar, martorul a comunicat că declarația poate fi rerutată pe un culoar mai aspru de control indiferent de prezență RSF, dar dacă acesta există, rerutarea este obligatorie. La întrebarea procurorului cine decide rerutarea declarației pe un culoar roșu, martorul a comunicat că inspectorul serviciului vamal căruia i-a fost repartizată declarație pentru perfectare. La întrebarea procurorului dacă alți angajați au dreptul să reruteze declarația, spre exemplu dacă șeful postului poate reruta declarația unui agent, de pe un culoar pe altul, martorul a comunicat că acesta fizic, nu poate. La întrebarea procurorului dacă șeful de post poate da indicații inspectorului vamal ca să reruteze o declarație, martorul a indicat că atunci când există riscul de fraudare a legislației vamale, poate să o facă deoarece șeful de post este nemijlocit responsabil de analiza de risc. La întrebarea procurorului în ce mod se face indicația respectivă, martorul a comunicat că aceasta se efectuează verbal. La întrebarea procurorului dacă cunoaște dacă Bîlba Neli a estorcat / acceptat mijloace bănești de la agenții economici sau de la angajații unei întreprinderi de Brokeraj, martorul a comunicat că nu cunoaște.

- ***Captura de ecran cu trei mesaje distincte expediate de abonatul "Mihaela 911"*** (f.d. 41 vol. I) și conținutul procesului verbal de examinare din 30 noiembrie 2016 (f.d. 40 vol. I). Acest act relevă că a fost supus examinării telefonul de model „Iphone 5S care aparține lui Borodachi Victor. În cadrul examinării telefonului indicat, s-a stabilit că pe acesta este instalat programul „Viber”. La deschiderea acestui fișier, la capitolul conversații s-a stabilit o conversație cu abonatul 069397353, identificat în contacte ca fiind „Mihaela 911”. Fiind accesată conversația respectivă s-a stabilit existența unui mesaj text de la abonatul „Mihaela 911”, cu următorul conținut „Ana mă pune să semnez ca Natalia io ugrajit ca daca semneaza martorii, îi ia garanția la Invest și probleme la firma îi face. La urma urmei eu semnez numai pe foaie ca îs de acord cu măsurări pe care le-am făcut cu Sasa, da nui indicat nis un coeficient nimic și Nelea o fost sunata fata de dinsele ca daca mașinile tale iese fara cuburi în plus a sa fie necenzurat cu firma de brokeraj”.

- ***Scrisoarea SRL „Invest Capital Brok” din 20.06.2017*** (f.d. 43-46 vol. I) și procesul-verbal de examinare a acestui document din 20 iunie 2017 (f.d. 47 vol. I). Astfel în urma examinării informației prezentate de către SRL „Invest Capital Brok”, s-a stabilit că aceasta reprezintă informația pentru perioada 11 februarie 2016-21 decembrie 2016, depuse la ghișeul unic al Postului vamal intern 7 (Petricani) pentru agenții economici SRL „Gold Pin” și SRL „Lemn Select”. Informația prezentată conține numărul declarației vamale și data acesteia. Conform informației prezentate în perioada nominalizată, agentul economic SRL „Gold Pin” a depus 109 declarații vamale, iar agentul economic SRL „Lemn Select” a depus 26 declarații vamale. La fila nr. 2, este indicat că SRL „Gold Pin” la 31 mai 2016, declarația nr. 303018233. în urma controlului fizic, s-a depistat surplus, din care brokerul vamal „Invest Capital Brok” SRL a achitat amendă”. La fila nr. 3 este indicat că SRL „Gold Pin”, la 29 noiembrie 2016, la declarațiile nr. 3030117317 și 3030117318, în urma controlului fizic s-a depistat surplus, din care brokerul vamal a achitat amenda. La fila nr. 4 este indicat că SRL „Lemn Select”, la 17 octombrie 2016 declarația vamală nr. 3030115186, în urma controlului fizic s-a depistat surplus, din care brokerul vamal a fost achitată amenda.

- ***Scrisoarea Serviciului Vamal nr. 28/15-3549 din 13.03.2017*** cu anexe (f.d. 50-51 vol. I) precum și Procesul-verbal din 20 iunie 2017 de cercetare a acesteia (f.d. 52 vol. I). În urma examinării informației emise de Serviciul Vamal referitor la declarațiile vamale înregistrate în 2016 de către SRL „Gold Pin” și redirectionat pe culoar mai aspru s-a stabilit că în anul 2016 de către SC Gold Pin SRL au fost redirectionate pe culoar mai aspru 9 declarații vamale. Aceleași înscrisuri relevă că 7 dintre acestea au fost rerutate pe culoar roșu în legătură cu existența raportului de suspiciune fraudă și două conform procedurii interne – ordinul 318-O din 01.07.2013.

- ***Proces-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor din 27 februarie 2017*** cu stenograme (f.d. 69-75 vol. I). Se menționează că imaginile respective au fost rulate și cercetate nemijlocit în ședință de judecată (f.d.

119 vol. III). Se reține că înregistrările imaginilor enunțate au fost realizate în rezultatul efectuării măsurii speciale de investigație sub formă de interceptare și înregistrare a comunicărilor, autorizate prin încheierile judecătorului de instrucție din 30.11.2016 (f.d. 56 vol. I) și din 29.12.2016 (f.d. 62 vol. I) cu înregistrarea de imagini a întâlnirilor și convorbirilor care au avut loc între Borodachi Victor, Bîlba Neli și alți participanți implicați. Astfel, s-a stabilit că la 01 decembrie 2016, ora 14 și 50 minute, Borodachi Victor înainte de a purta discuții cu brokerul vamal Cociorva Ana, a fost înzestrat cu tehnică specială și anume audio-video recorder Oculus. Ulterior, conform înțelegerii prealabile, acesta a telefonat administratorul SRL „Invest Capăital Brok” Ana Cociorva, persoana de legătură cu Neli Bîlba și au fixat o întâlnire la oficiul ultimei, amplasat în *****, str. Petricani. 21/4. Întâlnirea între Borodachi Victor și Cociorva Ana a avut loc în fața clădirii amplasate în *****, str. Petricani. 21/4, între ora 14:55-15:05. În cadrul discuțiilor purtate între Borodachi Victor și Cociorva Ana, ultima vorbește despre anumite datorii acumulate de Borodachi în legătură cu anumite mașini cu lemn. La întrebarea lui Borodachi Victor, cât i-ai pus mașina pînă acum, Cociorva Ana i-a răspuns că 250 lei și îi comunica acestuia că el a acumulat o datorie de 7565 lei în suma aceasta intrînd și 700 lei achitați pe chitanțe necesare vămuirii mărfii. În cadrul aceleiași discuții Cociorva Ana, fiind chestionată de Borodachi Victor, afirmă că la ”ea” (persoană terță) au ajuns banii, pentru că ea (Cociorvă Ana) în fiecare sptămînă îi dă și că ea îi socoate (calculează și notează) într-un caiet pe care îl prezenta lui Borodachi Victor. În cadrul aceleiași discuții Cociorva Ana se adresează lui Borodachi Victor și-i comunică faptul că ea (destinatara mijloacelor) vrea în continuare mașini. La aceasta Borodachi Victor îi reproșează lui Cociorva Ana că el nu poate să-i dea atîtea și-i cere interlocutoarei sale să-i explice persoanei înverdate de ei, că nu poate. În continuare, Cociorva Ana îi comunică că ea i-a explicat persoanei respective acest lucru și că doi (agenți economici) au plecat de aici (de la postul vamal respectiv), dar ea (persoana terță) nu înțelege. Ulterior, fiind chestionată repetat de Borodachi Victor despre faptul dacă a dat bani persoanei înverdate de ei, Cociorva Ana îi comunică faptul că da și că aceasta este suma totală. Ulterior Borodachi Victor se indignează de ce dacă ea a luat, aceasta încearcă să-l nedreptățească (utilizează un cuvînt necenzurat), la care Cociorvă îi comunică despre faptul că ea nu știe, și că ei tot trebuie să-i dea și nu au ce-i face. În aceeași discuție Ana Cociorvă afirmă că ea oricum la vameși (tamojniîie) le împarte cîte 100 lei și că ea nu poate să nu le dea deloc. În aceeași discuție, Ana Cociorvă îi comunică lui Borodachi Victor că într-o situație similară cu a sa, a fost și Ciobanu de la Lemn Select, care îi lăsa 300 lei de mașină. Dar în final aceasta (persoana terță de la postul vamal) l-a nedreptățit (necenzurat) cu o mașină și ulterior acesta a solicitat să fie dus la Cricova (la alt post vamal). În continuare fiind chestionată de Borodachi Victor, Cociorvă Ana îi comunică că situația lui Ciobanu a fost exact similară cu a lui și că ea (persoana înverdată de ei) vroia 1000 lei, dar acesta nu vroia să-i dea. Ulterior, în cadrul aceleiași întîlniri, Borodachi Victor a transmis lui Cociorva Ana, suma de 6

500 lei în vederea acoperirii datoriilor acumulate de acesta în urma realizării de către ultima a acțiunilor de corupere descrise anterior. În cadrul aceleiași discuții Cociorva Ana, comunică repetat lui Borodachi Victor că ea (persoana învedereată) vrea 1000 lei și că ea anterior i-a zis ce vrea aceasta și că aceasta i-a zis aceasta (f.d. 74 vol. I). În cadrul aceleiași discuții, Borodachi Victor întreabă repetat pe Cociorva Ana dacă ar fi posibil ca la ea (persoana învedereată) să nu fi ajuns banii, la care Cociorva Ana îi comunică repetat că au ajuns și că ei îi pun toată vremea și că ea cu această persoană nu glumește deoarece ea are foarte multe firme cu care lucrează. În continuare Cociorva Ana îi comunică lui Borodachi Victor că așa s-a procedat și cu Lemn Select și că acesta a spus că nu va da 1000 lei și s-a dus la Cricova (f.d. 74 vol. I). În continuare, Cociorva Ana îi comunică lui Borodachi Victor că anumite acte sunt în posesia lui Nelea și că ea nu i le va da în nici într-un caz și-l sfătuie să se adreseze cu această solicitare la Lena.

- ***Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice din 09 martie 2017 cu stenogramele discuțiilor telefonice*** (f.d. 102-107 vol. III). Se reține că interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice respective a fost autorizată prin încheierile și mandatele emise de judecătorul de instrucție la data de 08.12.2016 (f.d. 88-90 vol. I), 05.01.2017 (f.d. 94-95 vol. I), 07.02.2017 (f.d. 99-100 vol I). Instanța de judecată mai menționează că aceste înregistrări au fost audiate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată din 15.12.2020 (f.d. 119-121 vol. I). Procesul verbal enunțat cu stenogramele la acesta, precum și înregistrările audio ascultate în ședință, conțin printre altele, înregistrări ale comunicărilor efectuate de la postul de telefon cu nr. 069144632 de către Bîlba Neli.

- ***Scrisoarea expediată de Serviciul Vamal la 16 martie 2016***, nr. 28/03-3748, la care este anexată caracteristica de serviciu inculpatei Neli Bîlba, ordinul nr. 94-p din 11 februarie 2016, prin care Neli Bîlba a fost numită în calitate de șef al Postului Vamal Intern nr. 7, extrasul din ordinul nr. 1507p din 21 decembrie 2016, prin care Neli Bîlba a fost transferată din funcția anterior ocupată și fișa șefului postului vamal. f.d. 52, Vol. I.

14. Reieșind din cele relatate, Colegiul consideră că, instanța de fond corect a constatat că, prin acțiunile sale inculpata Bîlba Neli a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.27, art.324 alin.(2) lit.c) Codul penal. De asemenea, instanța de apel menționează că instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

15. Colegiul penal menționează că solicitările invocate de avocat în interesele inculpatei nu pot fi reținute or, inculpata urmează a fi condamnată, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, art.324 alin.(2) lit.c) Codul penal, reieșind din totalitatea probelor examinate în faza urmăririi penale și constatate ca fiind pertinente, concludente și veridice, care în ansamblu coroborează între ele, se completează între ele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că anume inculpata Bîlba Neli comis

infracțiunea constatată, cu vinovăție și în acțiunile sale se atestă prezența tuturor elementelor componenței de infracțiune de care a fost acuzată. Astfel, vinovăția este constatată dincolo de orice îndoială rezonabilă, motiv pentru care în privința inculpatului este emisă sentință de condamnare.

16. Colegiul penal va respinge ca fiind nefondată solicitarea părții apărări privind achitarea or, în cadrul examinării cauzei s-a constatat cu certitudine, că în acțiunile inculpatei persistă elementele constitutive ale infracțiunii. Mai mult ca atât, instanța de fond a dat o apreciere obiectivă ansamblului de probe prezentate de acuzatorul de stat și a constatat în mod întemeiat că a fost dovedită indubitabil comiterea infracțiunii, astfel încât Colegiul penal, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe, constată că nu sunt temeiuri de implicare a instanței de apel în partea ce se referă la vinovăția acesteia.

17. Referitor la motivele invocate în cererea de apel precum că, „(...) sentința judecătorească este nefondată”, Colegiul penal menționează că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece sentința instanței de fond este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului în ședința de judecată, care sunt identice cu argumentele apelului declarat de același autor, totodată instanța de apel consideră că, repronunțarea asupra argumentelor apelului nu poate duce la casarea sentinței contestate, or potrivit practicii CtEDO (Coroi vs R. Moldova, 15.03.2011), Curtea a specificat că, „ (...) este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CtEDO”.

18. Prin urmare, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile sunt acceptate și de instanța de apel, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

19. În situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei*, *Hei le contra Finlandei*) Astfel, Colegiul menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului,

care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

20. Colegiul penal atestă scrisoarea expediată de Serviciul Vamal la 16 martie 2016, nr. 28/03-3748, la care este anexată caracteristica de serviciu inculpatei Neli Bîlba, ordinul nr. 94-p din 11 februarie 2016, prin care Neli Bîlba a fost numită în calitate de șef al Postului Vamal Intern nr. 7, extrasul din ordinul nr. 1507p din 21 decembrie 2016, prin care Neli Bîlba a fost transferată din funcția anterior ocupată și fișa șefului postului vamal. (f.d. 52, Vol. I). Prin urmare, în temeiul acestor înregistrări rezultă faptul că, începând cu data de 11.02.2016, Neli Bîlba a exercitat funcția de șef al Postului Vamal Intern Petricani din cadrul Biroului Vamal Chișinău (f.d. 5, vol. I). Ulterior, la data de 21.12.2016, aceasta a fost numită în funcția de inspector principal (f.d. 6, vol. I). În consecință, instanța reține că, în intervalul 11.02.2016–21.12.2016, inculpata Bîlba Neli a ocupat o funcție de conducere, respectiv cea de șef al Postului Vamal Intern Petricani din cadrul Biroului Vamal Chișinău. Fișa postului (f.d. 7 vol. I) relevă că funcția de șef al Postului Vamal Intern, Petricani, în cadrul Biroului Vamal Chișinău era o funcție publică de conducere. Potrivit aceluiași act (f.d.7), unele din sarcinile de bază ale inculpatei era: a) coordonarea/monitorizarea procesului de aplicare a legislației vamale la controlul mărfurilor și unităților de transport utilizate în traficul internațional de mărfuri; b) conducerea managementul activității postului vamal.

21. Potrivit fișei de post enunțate, inculpta avea, printre altele următoarele atribuții: a) coordonarea și organizarea controlului vamal în domeniul aplicării legislației vamale; b) perfecționarea și organizarea controlului vamal și gestionarea activității vamale; organizarea și asigurarea eficientă a activității postului vamal pe care îl conduce; c) determină obiectivele individuale ale subalternilor și evaluează calitativ performanțele acestora; d) organizarea și realizarea activităților de control în procesele operaționale operaționale gestionate și asigurarea supravegherea continuă a acestora în vederea evaluării, actualizării și corectării neregularităților constatate. Potrivit aceleiași fișe de post, inculpata, în temeiul funcției deținute era responsabilă de: a) asigurarea consultării corecte a subalternilor în aspectele legislației vamale, controlului unităților de transport utilizate în traficul internațional de mărfuri, controlului veterinar și fitosanitar; b) planificarea rațională a activității postului vamal, executarea calitativă și în termenii stabiliți a acțiunilor incluse în planul de activitate a postului vamal, precum și de asigurarea cunoașterii și aplicării corecte de către colaboratorii vamali a Regulamentului de organizare și funcționare a postului vamal; c) menținerea unui control favorabil funcționării sistemului de management financiar și control prin – integritatea profesională etică și stilul de conducere, - divizarea obligațiilor și responsabilităților și – stabilirea procedurilor anticorupție. Potrivit aceleiași fișe de post, inculpata era împuternicită să: a) controleze activitatea

colaboratorilor postului vamal, b) asigure repartizarea și executarea solicitărilor de plasare în diverse regimuri vamale a mărfurilor și mijloacelor de transport, c) soluționează situațiile de conflict, examinează plîngerile și alte adresări ale persoanelor cu privire la acțiunile sau inacțiunile colaboratorilor vamali. Prin urmare, instanța de recurs constată că din documentele menționate rezultă cu certitudine faptul că, în perioada 11.02.2016 - 21.12.2016, inculpata a ocupat o funcție publică de conducere, respectiv cea de șef al Postului Vamal Intern Petricani din cadrul Biroului Vamal Chișinău. În consecință, se reține că aceasta avea calitatea specială de persoană publică, în accepțiunea prevăzută de art. 123 alin. (2) Cod penal.

22. În acest sens, se atestă că inculpata a primit bani în cuantum de 200 lei per camion cu lemn devamat, de la SC Lemn Select SRL și SC Gold Pin SRL, prin intermediul brokerilor vamali din cadrul SC „Invest Capital Brok” SRL, pentru a grăbi vămuirea mărfurilor importate de agenții respectivi fără crearea cărorva impedimente și a nu îndeplini organizarea conrespunzătoare a controlului vamal în PVI Petricani, astfel încît mărfurile importate de agenții economici respectivi să nu fie supuse controalelor și să nu li se depisteze încălcări, acțiuni ce intrau în atribuțiile de serviciu ale inculpatei. Prin urmare se atestă că inculpata a primit acele mijloace bănești pentru a grăbi sau după caz, pentru a nu îndeplini o acțiune care intra direct în atribuția ei de serviciu.

23. În altă ordine de idei, se reține că, în speță a fost constatat că inculpata a realizat tentativa de extorcere a mijloacelor bănești în cuantum de 1000 lei de la SC Gold Pin SRL, prin amenințarea cu vămuirea îndelungată a mărfurilor importate și cu crearea problemelor la fiecare vămuire, urmată de punerea în practică a acestor amenințări, prin tergiversarea procesului de vămuire și insistarea la depistarea cu orice preț a unor încălcări vamale, în situația în care persoanele de la care se extorceau mijloacele respective au refuzat achitarea acestora. Se reține că și în această situație, inculpata extorcat mijloace bănești pentru a nu îndeplini o acțiune care intra direct în atribuția ei de serviciu.

24. Colegiul penal consideră că vinovăția inculpatei Bîlba Neli este demonstrată prin totalitatea probelor administrate la caz, și considera întemeiate constatările și lucrările primei instanțe care nu a putut reține acuzația formulată în rechizitoriu în partea ce vizează pretinsa obținere de către inculpată, prin extorcere, a sumei de 2.000 lei de la SC „Gold Pin” SRL. Astfel cum s-a constatat, suma respectivă a fost propusă și remisă inculpatei, iar aceasta a acceptat-o în scopul efectuării vămuirii mărfurilor SC „Gold Pin” SRL fără impedimente.

25. De asemenea, prima instanță corect a reținut că informațiile relevate de probele din dosar, demonstrează că inculpata a extorcat de la factorii de decizie ai SRL „Gold Pin”, prin intermediul administratorului SRL „Invest Capital Brok”, Chitaica Elena și Cociorva Ana, mijloace financiare în cuantum de 1000 lei, pentru fiecare camion cu marfă vămuită, pentru a nu crea impedimente la procedurile de vămuire, pentru a aplica un coeficient tarifar preferențial și favorabil și a nu supune controlului

fizic marfa importată de către SRL „Gold Pin” conform declarațiilor vamale cu nr. 3030115068 din 15 octombrie 2016, 3030115067 din 15 octombrie 2016, 3030115338 din 21 octombrie 2016, 3030115674 din 27 octombrie 2016, 3030115673 din 27 octombrie 2016, 3030115859 din 31 octombrie 2016, 3030116127 din 06 noiembrie 2016, 3030116230 din 08 noiembrie 2016, 3030116296 din 09 noiembrie 2016 și 3030116406 din 11 noiembrie 2016, dar din motive independente de voința acesteia, nu a obținut mijloacele bănești extorcate.

26. Colegiul penal reține, de asemenea, că informațiile rezultate din probele administrate în cauză nu sunt suficiente pentru a confirma acuzația formulată în rechizitoriu cu privire la pretinsa extorcare de către inculpată a sumei de 400 lei de la SC „Lemn Select” SRL. Dimpotrivă, probele cercetate relevă doar remiterea acestei sume de către administratorul SC „Lemn Select” SRL, prin intermediul brokerilor din cadrul SRL „Invest Capital Brok”, către inculpata Bîlba Neli, precum și acceptarea acesteia de către inculpată în scopul efectuării vămuirii mărfurilor fără impedimente.

27. Instanța de recurs atestă că art.324 alin.(2) lit. c) Codul penal incriminează extorcarea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.

28. Instanța de judecată reține că extorcarea ca modalitate normativă a faptei prejudiciabile în contextul variantei agravate de la art.324 alin.(2) lit.c) CP, se poate realiza prin una din următoarele modalități faptice: - punerea victimei în situația care o determină să-i transmită coruptului remunerația ilicită, pentru a preîntîmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime sau ilegite ale victimei (de exemplu, crearea de obstacole de către examiner/examinatori, în cadrul probei practice a examenului pentru obținerea permisului de conducere, bunăoară, prin punerea la dispoziție a unui autovehicul, ce dispune de o cutie de viteză defectată, prin aceasta, reducând la minimum posibilitatea obținerii permisului de conducere.); - amenințarea cu lezarea intereselor legitime sau ilegite ale victimei (nu lezarea efectivă), în cazul în care aceasta nu-i transmite coruptului remunerația ilicită (de exemplu, pretinderea de către colaboratorul de poliție a obiectului remunerației ilicite însoțită de amenințarea conducătorului mijlocului de transport cu întocmirea procesului-verbal de constatare a contravenției de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatarea mijlocului de transport); - nesatisfacerea solicitării victimei, astfel încît aceasta este nevoită să transmită remunerația ilicită către corupt, pentru a evita lezarea unor interese legitime sau ilegite ale victimei (de exemplu, omisiunea de a repartiza spre expertizare comisiei de experți pe ramuri științifice din cadrul Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare a dosarului și tezei de doctor pentru obținerea gradului științific, invocîndu-se artificial motive de imposibilitate de examinare a rezultatelor științifice obținute de către pretendentul la grad științific:

numărul impunător de teze aflate în expertizare; redactarea necorespunzătoare a unor acte incluse în dosarul depus de către pretendentul la grad științific etc.)

29. Totodată, infracțiunea de corupere pasivă este una formală și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării, primirii sau extorcării în întregime a remunerației ilicite. Cu toate că art.324 Codul penal nu este o infracțiune de rezultat, tentativa la infracțiunea de corupere pasivă poate să existe. Datorită configurației punerii în executare a rezoluției infracționale, pretinderea, acceptarea, primirea și chiar extorcarea remunerației ilicite implică prin concept, acte succesive avînd o desfășurare în timp. Tocmai datorită susceptibilității de fracționare a acțiunii de realizare a laturii obiective, putem justifica existența tentativei la infracțiunea de corupere pasivă. De exemplu, dacă persoana publică expediază un mesaj prin poștă electronică, în care se conține cerința de a i se transmite remunerația ilicită pentru a îndeplini ori nu, pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni care face parte din sfera atribuțiilor de serviciu ale acesteia sau este contrară acestor atribuții, dar care n-a ajuns la destinatar datorită unor împrejurări ce nu depind de corupt (de exemplu, datorită defecțiunii sistemului informatic), cele comise vor constitui art.27 și art.324 alin.(1) CP. De asemenea, vom fi în prezența tentativei la infracțiunea, specificată la art.324 alin.(1) CP RM, sau după caz, la art.324 alin.(2) lit.c) CP, în cazul unei infracțiuni prelungite – cînd, întru realizarea aceleiași intenții infracționale, făptuitorul pretinde, acceptă, primește sau extorcă remunerația ilicită nu deodată, dar în tranșe, dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, acesta va pretinde, va accepta, va primi, va extorca doar o parte din acea remunerație.

30. Mai mult ca atât, termenul de extorcare semnifică ”a obține ceva cu forța, prin amenințări, violență, șantaj”. Prin urmare, este evident că atunci cînd a utilizat la alineatul 2 din art. 324 Codul penal, termenul ” cu extorcare”, legiuitorul a învederat inclusiv dobîndirea acestor bunuri. Prin urmare, inculpta, din motive independente de voința ei, nu a obținut aceste bunuri, acțiunile ei urmează a fi calificate ca fiind o tentativă de extorcare.

31. Potrivit prevederilor art.27 Codul penal se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvîrșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul. Prin urmare, se constată că inculpta deținea calitatea specială de persoană publică în sensul atribuit acestei noțiuni de art.123 alin.(2) Codul penal. Prin urmare, inculpta a primit sume de bani în cuantum de 200 de lei pentru fiecare camion cu lemn vămuit, provenite de la SC Lemn Select SRL și SC Gold Pin SRL, prin intermediul brokerilor vamali ai SC „Invest Capital Brok” SRL, în scopul urgentării procedurii de vămuire a mărfurilor importate de agenții economici respectivi, fără crearea unor impedimente, precum și al neorganizării corespunzătoare a controlului vamal în PVI Petricani. Astfel, mărfurile importate nu erau supuse controalelor vamale, iar eventualele încălcări nu erau depistate. Instanța a reținut că efectuarea

acestor acțiuni intra în atribuțiile de serviciu ale inculpatei, fiind expres prevăzute în fișa postului. Prin urmare, s-a stabilit că inculpata a primit mijloacele bănești respective pentru a grăbi sau, după caz, pentru a nu îndeplini o acțiune ce ținea direct de obligațiile sale de serviciu.

32. În altă ordine de idei, se reține că, în speță a fost constatat că inculpata a extorcat mijloce bănești în cuantum de 1000 lei de la SC Gold Pin SRL, prin amenințarea cu vămuirea îndelungată a mărfurilor importate și cu crearea probelemelor la fiecare vămuire, urmată de punerea în practică a acestor amenințări, prin tergiversarea procesului de vămuire și insistarea la depistarea cu orice preț a unor încălcări vamale, în situația în care persoanele de la care se extorcau mijloacele respective au refuzat achitarea acestora. Se reține că și în această situație, inculpata extorcat mijloace bănești pentru a nu îndeplini o acțiune care intra direct în atribuția ei de serviciu.

33. Acțiunea realizată de inculpata Bîlba Neli, în perioada 15 octombrie 2016 - 11 noiembrie 2016, în Postul Vamal Chișinău 7 al Biroului Vamal Chișinău, exprimată prin extorcarea de la SC Gold Pin SRL, inclusiv prin intermediul brokerilor din cadrul SRL „Invest Capital Brok”, Chitaica Elena și Cociorva Ana, prin amenințare cu vămuirea mărfurilor importate de SC Gold Pin SRL, perioade deosebit de îndelungate și cu crearea de probleme la fiecare vămuire, a mijloacelor financiare în cuantum de 1000 lei, pentru fiecare camion cu marfă vămuită, pentru a nu crea impedimente la procedurile de vămuire, pentru a aplica un coeficient tarifar preferențial și favorabil și a nu supune controlului fizic marfa importată de către SRL „Gold Pin” conform declarațiilor vamale cu nr. 3030115068 din 15 octombrie 2016, 3030115067 din 15 octombrie 2016, 3030115338 din 21 octombrie 2016, 3030115674 din 27 octombrie 2016, 3030115673 din 27 octombrie 2016, 3030115859 din 31 octombrie 2016, 3030116127 din 06 noiembrie 2016, 3030116230 din 08 noiembrie 2016, 3030116296 din 09 noiembrie 2016 și 3030116406 din 11 noiembrie 2016, dar care din motive independente de voința acesteia, nu a dus la obținerea de către ea a mijloacelor bănești extorcate, a fost calificată baza prevederilor art.27, art.324 alin.(2) lit.c) Codul penal.

34. La caz, inculpata a extorcat de la SC Gold Pin SRL, inclusiv prin intermediul brokerilor din cadrul SRL „Invest Capital Brok”, Chitaica Elena și Cociorva Ana, suma de 1000 lei pentru fiecare camion cu lemn vămuit. Colegiul penal atestă că prima instanță a făcut referire la faptul că inculpata, după ce a acceptat suma de 200 lei pentru fiecare camion cu marfă importată de SC Gold Pin SRL, a mai extorcat de la compania respectivă suma de 1000 lei pentru fiecare camion. La caz, modalitatea extorcării a îmbrăcat forma amenințării cu vămuirea mărfurilor importate de SC Gold Pin, săptămîni întregi și crearea de probleme la fiecare vămuire. În mod evident această amenințare era în măsură să lezeze interesul companiei respective de a nu fi vămuite mărfurile în caz de existență a rapoartelor de suspiciune fraudă, sau de a fi vămuite în termeni restrînși și fără stabilirea cărorva încălcări, indiferent de existența sau inexistența acestora (erau vizate atît interesele legitime cît și ilegite ale

companiei respective). S-a mai indicat că în temeiul informațiilor specificate, se constată că, la caz, modalitatea de extorcere a îmbărcat și forma nesatisfacerii solicitărilor brokerului și SC Gold Pin SRL de vămuire în termen a camioanelor prezentate la terminalul vamal. Astfel compania respectivă/factorii de decizie din cadrul acesteia, întru evitarea lezării interesului legitim de a i se vămui mărfurile în termene rezonabile și potrivit procedurilor legale, erau nevoiți să transmită remunerația ilicită solicitată anterior de către inculpată și refuzată inițial de Borodachi Victor. Ori, informațiile relevate denotă că inculpata, în momentul în care a realizat că cererea sa de transmitere a sumei de cît 1000 lei pentru fiecare camion cu marfă vămuie nu a fost acceptată, a recurs la realizarea acțiunilor menite să blocheze procesul de vămuire a mărfurilor importate de SC Gold Pin SRL.

35. Prin urmare, din motive independente de voința inculpatei și anume din cauza refuzului inițial al lui Borodachi Victor de a transmite sumele extorcate de inculpată, mijloacele bănești de 1000 lei per camion cu lemn vămuie, solicitate de inculpata Bîlba Neli așa și nu au fost dobîndite de aceasta. Se reține că probele specificate demonstrează că inculpata a acționat cu intenție directă ori aceasta înțelegea caracterul ilegal al acțiunilor sale și și-a dorit realizarea acțiunilor respective acționînd în vederea realizării lor.

36. Colegiul penal consideră că sunt întrunite toate semnele și elementele calificative obligatorii ale infracțiunii stabilite de art.27, art.324 alin.(2) lit. c) din Codul penal. Mai mult ca atât, fapta inculpatei de o gravitate mai mică (în episodul Lemn Select) este absorbită de fapta inculpatei de o gravitate mai sporită (pe episodul Gold Pin), considerent din care a fost stabilită necesitatea calificării acțiunilor inculpatei Bîlba Neli, doar la componența de infracțiune stabilită de art.27, art.324 alin.(2) lit. c) Codul penal.

37. Colegiul penal va respinge ca fiind nefondată solicitarea invocată în apelul avocatului cu privire la achitarea inculpatei or, în cadrul examinării cauzei s-a constatat cu certitudine, că în acțiunile inculpatei persistă elementele constitutive ale infracțiunii. Mai mult ca atât, instanța de fond a dat o apreciere obiectivă ansamblului de probe prezentate de acuzatorul de stat și a constatat în mod întemeiat că a fost dovedită indubitabil comiterea infracțiunii, astfel încât Colegiul penal, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe, constată că nu sunt temeiuri de implicare a instanței de apel în partea vinovăției.

38. Conform art.7 alin.(1) Codul penal, *la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.* Conform art.61 alin.(1)-(2) Codul penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea*

săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Colegiul penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

39. Conform art.75 alin.(1)-(2) Codul penal, *la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Instanța de judecată este în drept să stabilească o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura scopul pedepsei.*

40. La stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

41. Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel ține cont de prevederile art.7, art.61, art.75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților.

42. Colegiul penal menționează că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate

în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpaților trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

43. Potrivit prevederilor art.81 alin.(1) și alin.(3) Codul penal (1) la aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată se ține cont de circumstanțele în virtutea cărora infracțiunea nu a fost dusă pînă la capăt. (3) Mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pături din maximum celei mai aspre pedeapsă prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.

44. Mai mult ca atât, în privința inculpatei Bîlba Neli nu s-au stabilit circumstanțe atenuante sau agravante, potrivit prevederilor art.76 și art.77 din Codul penal. Totodată, instanța de apel atestă că Bîlba Neli este căsătorită, studii superioare, anterior nejuducată (f.d. 190 vol.II).

45. Colegiul penal apreciază soluția fondului în partea stabilirii pedepsei în privința inculpatei este echitabilă aplicarea: a) unei pedepse principale cu închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu includerea în acest termen a perioadei de la 27.02.2017 ora 09 22 (f.d. 17 vol. II) pînă la 25.05.2017 ora 11:30 (f.d. 74 vol.II), precum și a perioadei de la 31.05.2017 ora 15.55 (f.d. 77) pînă la 26.10.2017 ora 12 30 (f.d. 197 vol. II); b) unei pedepse complementare obligatorii sub formă de amendă în cuantum de 7000 u.c., c) precum și a unei pedepse complementare obligatorii sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de conducere pe un termen de la 8 (opt) ani.

46. Colegiul penal consideră că nu este rațional ca inculpata Bîlba Neli să execute pedeapsa cu închisoare. Totodată, urmează a fi menționată că dispozițiile art.90 Codul penal au fost modificate prin Legea nr.136 din 06.06.2024, iar drept urmare instanța de apel va interveni în sensul aplicării acestei norme.

47. Conform art.90 alin.(1)-(2) Codul penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor*

probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele de probațiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv. (2) Perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se stabilește de instanța de judecată în limitele de la 1 an la 3 ani.

48. O condiție obligatorie (și unicul temei) pentru condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei rezidă în faptul că nu ar fi rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare stabilită. Aceasta ar însemna că, în rezultatul cercetării cauzei și calităților individuale ale inculpatului s-a format convingerea fermă în posibilitatea atingerii scopurilor pedepsei penale fără izolarea de societate, dar în condițiile unui control profilactic al comportamentului persoanei respective într-o anumită perioadă de timp. Astfel, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj sau un drept acordat de lege persoanelor vinovate, dar trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

49. În baza acestor prevederi legale, instanța de apel ajunge la concluzie că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatei Bîlba Neli va fi pe deplin atins, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani. Deci, instanța de apel apreciind o astfel de pedeapsă ca una echitabilă pentru fapta comisă, în corespundere cu legislația la momentul comiterii faptei iar stabilirea perioadei de probațiune în mărimea indicată va asigura, un comportament adecvat al inculpatei și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

50. Colegiul penal statuează că pedeapsa stabilită cu aplicarea prevederilor art.90 Codul penal, suspendând condiționat executarea pedepsei, este echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. La caz, urmează a ține cont de personalitatea inculpatei care indică la faptul că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a pedepsei.

51. În aceste împrejurări, Colegiul penal conchide că pedeapsa stabilită (cu stabilirea unui termen de probațiune pe 3 ani) este una corectă și echitabilă în privința lui Bîlba Neli, care va atinge scopul legii penale, va restabili echitatea socială, va corecta condamnatul și va preveni săvârșirea de noi infracțiuni.

52. Totodată, instanța de apel consideră că prima instanță just a soluționat chestiunea cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și a corpurilor delictelor,

considerente din care va menține sentința în această parte fără modificări.

53. Generalizând cele expuse, Colegiul penal va admite apelul procurorului, apelul avocatului în interesele inculpatului, fiind casată sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-1298/17 din 07 iunie 2021 în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

54. În conformitate cu prevederile art.415-418 Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se admite, apelul procurorului și apelul avocatului în interesele inculpatului declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-1298/17 din 07 iunie 2021, casează parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Pedeapsa cu închisoare stabilită lui Bîlba Neli se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani.

Se mențin celelalte dispoziții ale sentinței.

Decizia este definitivă, însă poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței
judecător

Spoială Alexandru

judecător

Chiroșca Igor

judecător

Proca Mihail